

Medeni zajtrk v vrtcu

Jeseniški čebelarji so poskrbeli za zdrav in sladek zajtrk malčkov v vrtcih. Med z maslom je najmlajšim šel zelo v slast ...

stran 11

Frizerski mojster že pol stoletja

Janez Novak s Koroške Bele je 6. decembra 1959, torej pred natanko pol stoletja, opravil mojstrski izpit. Pri 76 letih še vedno dela kot frizer, je pa tudi zadnji brivec na Jesenicah.

stran 12

jeseniške novice^{GG}

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 27. NOVEMBRA 2009, ŠTEVILKA 22

Kolperna lepša Staro Savo

Nekdanje skladišče oglja je zaživelo v povsem novi podobi - v njem so uredili dve čudoviti dvorani, ki bosta namenjeni organizaciji kakovostnih kulturnih in družabnih dogodkov.

URŠA PETERNEL

Kolperna, nekdanje skladišče oglja na Stari Savi, je obnovljena. Kot je povedal podžupan Boris Bregant, ki je vodil projekt obnove, čakajo še na uporabno dovoljenje, upajo pa, da bodo vsaj do začetka decembra prostore lahko začeli tudi uporab-

Celotna obnova kolperne je stala okrog milijon evrov, od tega so pridobili 685 tisoč evrov na javnem razpisu Ministrstva za kulturo - sredstva evropskega sklada za regionalni razvoj.

Preostalo je zagotovila Občina Jesenice iz proračuna.

ljati. Kljub številnim zapletom in težavam pri obnovi stavbe so s končnim rezultatom zelo zadovoljni, je dejal Bregant. Po njegovih besedah so bila dela opravljena zelo kakovostno, posebej pa so zadovoljni, da niso preokračili predvidenih stroškov. V spodnjem delu stavbe so uredili dvorano, ki bo namenjena organizaciji kulturnih in družabnih dogodkov. V

Kolperna je obnovljena, zunanost ohranja videz nekdanjega skladišča oglja, medtem ko je notranjost zažarela v povsem novi podobi. | FOTO: ANKA BULOVEC

njej je devdeset sedežev in banketna oprema, sicer pa lahko - če mize in stole odstranijo - sprejme do tristo ljudi. V njej naj bi prirejali bankete, sprejeme, koncerte ... Zgornja dvorana bo namenjena kongresni dejav-

Zavedati se moramo, da bomo Stari Savi novo življenje vdahnili le tako, če bomo vanjo prinesli kulturno in družabno dogajanje, pravi podžupan Boris Bregant.

nosti, v njej je devdeset sedežev oziroma prostora za 150 ljudi.

Kot je dejal Boris Bregant, bodo kolperno v prvi vrsti uporabljali kot vstopni objekt v muzejski kompleks Stara Sava, v njej naj bi obiskoval-

cem predstavili Staro Savo, jih po želji tudi pogostili, pripravljali bodo priložnostne razstave, v njej bo lahko zaživela muzejska prodajalna ... Kolperna bo namenjena tudi organiziranju kakovostnih kulturnih in družabnih dogodkov, v njej pa bodo prirejali tudi bankete, sprejeme in podobne družabne dogodke. Ko dobijo uporabno dovoljenje, bodo pripravili tudi uradno odprtje objekta.

▶ 3. stran

Zmagoslavje domačih gledaliških igralcev

Igralska skupina pri Gledališču Toneta Čufarja je bila nagrajena s prvim mestom strokovne komisije in Čufarjevo plaketo za igro *Od kraja do raja*. Ivan Berlot je prejel Čufarjevo plaketo za najboljšo moško vlogo.

JANKO RABIČ

Izenačena kvaliteta predstav, izredno dober obisk gledalcev in veliko zmagoslavje domače igralske skupine. To so glavni poudarki letošnjih 22. Čufarjevih dnevov. Še enkrat so upravičili sloves festivala ljubiteljskih gledališč Slovenije in zamejstva, kjer se ustvarjalci na odru že pošteno spogledujejo s profesionalci. Ocenjevanje predstav ima poseben čar in izziv za sodelujoče, saj tako posamezna gledališča in igralske skupine lahko presodijo, kaj pomenijo v širšem gledališkem prostoru. In kakšna je

A Kud Slovenj Gradec, Čufarjevo plaketo za najboljšo moško vlogo pa Ivan Berlot iz Gledališča Toneta Čufarja Jesenice.

Selektor Matjaž Šmalc je povedal, da je imel izredno težko nalogo, kako med dvajsetimi predstavami izbrati šest najboljših za sodelovanje na festivalu. "Preprosto nisem vedel, kje naj potegnem najbolj pošteno črto in določim šest najboljših. Vendar mislim, da sem se prav odločil; obenem pa čestitke vsem ustvarjalcem," je ocenil celoten festival.

Strokovna žirija je vsak večer vestno spremljala vse

Nagrajenci iz domačega gledališča Toneta Čufarja Jesenice

letosnja bera nagrad? Čufarjevo plaketo za najboljšo predstavo po izboru strokovne žirije je prejela domača predstava *Od kraja do raja* Gledališča Toneta Čufarja Jesenice. Čufarjevo plaketo za najboljšo predstavo po izboru publike pa so gledalci namenili predstavi Družinska zadeva v izvedbi Šentjaskobskega gledališča Ljubljana. Čufarjevo plaketo za najboljšo žensko vlogo je prejela Sonja Simetinger - Studio

predstave, predsednica Alenka Bole Vrabec jih je ocenila: "Čufarjevi dnevi vedno prinašajo različne predstave in v tem je čar festivala. Letošnje predstave so bile odbojnost časa, ki ga živimo. To so odnosi v družbi, družini, med moškim in žensko. Tokrat sem pogrešala več klasičnega repertoarja." V žiriji sta bila še Rastko Tepina in Sergej Verč.

▶ 6. stran

OBČINSKE NOVICE

Porušili Korenovo hišo

Dotrajan objekt, ki je kazil podobo Stare Save, so porušili. Na njegovih temeljih bodo zgradili nov objekt, ki bo imel videz starega, v njem pa bodo čajnica in trgovina z umetniškimi izdelki.

stran 3

OBČINSKE NOVICE

"Boj" za pokojnike

Izkazalo se je, da umrle lahko prevzemajo tudi druga pogrebna podjetja, ne le Jeko-In.

stran 4

ZANIMIVOSTI

Dragi Miklavž, Božiček, dedek Mráz ...

"Darilo je lahko tudi drugačno, otroku lahko podarimo izlet, smučanje, obisk bazena s tobogani, obisk tekme, gledališča ..."

stran 9

ZANIMIVOSTI

Kuharica iz JLA

Obstaja kuharska knjiga, po kateri so kuhali izključno moški - za moške ... Sliši se neverjetno, a je resnično - gre za kuharsko knjigo z naslovom *Recepti za pripravo jedi v JLA* ...

stran 13

OBČINSKE NOVICE

Kolperna lepša Staro Savo

Nekdanje skladišče oglja je zaživelo v povsem novi podobi - v njem so uredili dve čudoviti dvorani, ki bosta namenjeni organizaciji kakovostnih kulturnih in družabnih dogodkov.

1. stran

V obnovljeni kolperni je urejena tudi pisarna, v kateri bosta delala dva uslužbenca - vodja izpostave Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti za zgornjo Gorenjsko, ki se seli s Tavčarjeve ulice, ter koordinator oziroma koordinatorka aktivnosti na Stari Savi. Objavljen je bil že razpis za to delovno mesto, ki bo sodilo pod okrilje Gornjesavskega muzeja Jesenice. "Glavna naloga koordinatorja bo, da bo skrbel za programe na Stari

Savi in zlasti v kolperni - želimo si, da bo v njej potekalo vsaj dvesto dni programa," je povedal Boris Bregant. Prav tako na Občini Jesenice izbirajo gostinca, ki bo skrbel za postrežbo na dogodkih. Prvotno so načrtovali, da se bo v kolperno preselil tudi razstavi salon DOLIK, a se to ne bo zgodilo. DOLIK ostaja na stari lokaciji, v kolperni pa bodo na razstavnih površinah uredili stalno razstavo podob Stare Save, prostor pa bo tudi za občasne fotografske, likovne in druge razstave.

In kako podžupan odgovarja na očitke nekaterih, češ, čemu so zapravljali denar za še dve novi dvorani, če je na Jesenicah že kopica dvoran, ki so zvečine neizkoriščene? Boris Bregant pravi, da je vprašanje čisto upravičeno, kljub temu pa so na Občini Jesenice prepričani, da je bila odločitev pravilna. "Na Jesenicah skušamo uresničevati dolgoročno vizijo, po kateri naj bi osnovali pravo mestno središče. V njem bomo skušali ponuditi tisto, kar odlikuje mesto - višjo raven kultur-

ne, umetniške in družabne ponudbe. Za to moramo imeti tudi ustrezne prostore, ki jih obnovljena kolperna s svojimi dvoranama v celoti zagotavlja. Zavedati se tudi moramo, da bomo Stari Savi novo življenje vdahnili le tako, če bomo vanjo prinesli kulturno in družabno dogajanje. Ko bo zgrajena še prečna povezava od Čufarjevega trga do Stare Save, kar naj bi se zgodilo leta 2011, bomo res dobili pravo mestno središče in Jesenice bodo res postale pravo mesto."

Spodnja dvorana bo namenjena koncertom, sprejemom ...

... zgornja pa seminarjem, kongresom ... I FOTO: ANKA BULOVEC

Porušili Korenovo hišo

Dotrajan objekt, ki je kazil podobo Stare Save, so porušili. Na njegovih temeljih bodo zgradili nov objekt, ki bo imel videz starega, v njem pa bosta čajnica in trgovina z umetniškimi izdelki.

URŠA PETERNEL

Enega zadnjih propadajočih objektov na Stari Savi - Korenove hiše ni več. Pred dnevi so dotrajan in zato nevaran objekt porušili, saj je kazil podobo zdaj lepo urejene Stare Save, je povedal lastnik objekta Damjan Jensterle iz podjetja Design Damjan. "Ta okoliš je lepo zaživel, obnovljena je kolperna, zato je bilo treba nekaj narediti. Objekt je bil zelo dotrajan in se je začel rušiti kar sam, zato smo se odločili za porušitev," je povedal Jensterle. Na temeljih bodo v prihodnosti zgradili nov objekt, ki pa bo imel videz stare

Ročno odstranjevanje strešnikov in odvoz na deponijo - priprave za rekonstrukcijo Korenove hiše. I FOTO: ARHIV DESIGN DAMJAN

Staro Korenovo hišo so pred porušitvijo tudi natančno fotografirali.

Fotografije jim bodo v pomoč pri obnovi objekta, hkrati pa so pomembne za ohranitev zgodovinskega spomina na staro Korenovo hišo.

Korenove hiše, saj ga bodo rekonstruirali po stari stavbi. V ta namen so ob rušitvi tudi shranili nekatere predmete oziroma gradbeni material, denimo strešnike, del lesa, sten ... Vse to bodo vgradili v nov objekt, je povedal Damjan Jensterle. Za gradnjo so že dobili pravnomočno grad-

beno dovoljenje, prav tako je soglasje k namembnosti dal zavod za varstvo kulturne dediščine. V stavbi nameravajo urediti čajnico in trgovino z umetniškimi in hobi programom ter okvirjanjem slik. Gospodarska kriza je načrte nekoliko zavrla, tako da bo nega datuma začetka gradnje

Damjan Jensterle ni mogel napovedati. Nikakor pa od projekta ne odstopa, je zatrnil, in obnovljena Korenova hiša bo prispevala svoj delček k novemu utripu nekdanje železarske Stare Save. O tem, kakšen je zgodovinski pomen Korenove hiše, smo vprašali Toneta Konoblja iz Gornjesavskega muzeja Jesenice. Kot je povedal, je bila to ena najstarejših stanovanjskih hiš na Jesenicah in tipičen primer delavske hiše. Zgradili so jo konec 18. stoletja, v njej pa je stanovala družina Koren, po kateri je hiša dobila tudi ime (znana člana družine Koren sta glasbenika Franc in Braco). Po izselitvi zadnjih stanovalcev je v objektu imela svoje prostore Železarna Jesenice, nato pa jo je odkupilo Muzejsko društvo Jesenice, ki jo je s tem želelo zaščiti in obnoviti. A pred nekaj leti jo je nazaj odkupila Občina Jesenice in jo nato prodala zasebniku. Po mnenju Toneta Konoblja je bila Korenova hiša imeniten spomenik železarske dediščine Jesenic in osebno je prepričan, da spomenikov ne bi smeli podirati, temveč obnavljati, podobno kot kasarno.

PVC OKNA, VRATA, ROLETE IN ŽALUZIJE

MBA SCHÜCO

JESENICE, 04/586 33 70
GSM: 040/201 488

KRANJ, 04/236 81 60
GSM: 051/ 621 085

**- za novogradnje
- zamenjava starih oken**

www.oknamba.si

POPUSTI SE NE SEŠTEVAJO!

KUPON za 10% popust na storitve za mesec december

Andrej Ožaržan s.p., Ulica Staneta Bokalca 17, Jesenice

OPTIKA MESEC

OČESNA AMBULANTA
Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663

Vida Mihečič s.p.

GG

mali oglasi

04/201 42 47,
e-pošta: malioglasiglas@glas.si
www.gorenjskioglas.si

Sistematično nad črna odlagališča

V jeseniški občini je kar nekaj črnih odlagališč, ki močno kazijo okolico. Inšpektorji in redarji Medobčinskega inšpektorata in redarstva so se lotili urejanja tega področja in že začeli sistematično evidentirati divja odlagališča. To je namreč eden večjih problemov na Jesenicah. Po veljavni zakonodaji je vsakršno odlaganje gradbenega in drugega odpadnega materiala v naravno okolje brez ustreznih dovoljenj kaznivo. Odgovornost nosijo tako povzročitelji, če so ti znani, kot tudi lastniki zemljišč, na katerih so odpadki. V primeru, da povzročitelja ne morejo odkriti, je namreč odpadke dolžan počistiti lastnik zemljišča, opozarjajo v Medobčinskem inšpektoratu in redarstvu Jesenice. U. P.

Eno večjih črnih odlagališč na Jesenicah je za Lidlom, zemljišče naj bi bilo v lasti Železarna Jesenice.

jeseniške novice

WWW.JESENICI.SI

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleweisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

STROKOVNA SODELAVKA
Božena Ronner, novice.jesenice@jesenice.si

UREDNICI
Urša Peternel, GSM: 041/570 942

UREDNIŠKI ODBOR:
Božena Ronner, Nataša Harej, Joža Vari,
Vera Pintar, Urša Peternel

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovärStritar d.o.o.

TEHNIŠKI UREDNIK
Grega Flajnik

Gorenjski Glas

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VOJDA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo. Dolžina prispevka za objavo ali pismo za rubriko Pisma bralcev sme obsegati največ tri tisoč znakov s presledki in ne sme biti daljši od ene tipkane strani formata A4.

Jeseniške novice št. 22/letnik IV so priloga časopisa Gorenjski glas št. 94, ki je izšel 27. novembra 2009. Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslano v vsa gospodinjstva v Občini Jesenice, izšle so v nakladi 27.400 izvodov. Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek in četrtek od 8. do 17. ure, sreda od 8. do 18. ure, petek od 8. do 14. ure, sobota, nedelja in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

OBČINSKE NOVICE

Pisma bralcev

Vrline in slabosti

V glavnem nesporno drži sledeče: ljudje smo si glede vrtilin in nevrtilin, torej podlosti, zavrženosti in podobnega dokaj enotni, kadar je govora o splošnem pojmovanju dobrega, poštenega in podobno. Ko pa se to nanaša na konkreten primer, denimo našo politično opcijo, društvo, organizacijo ali celo nas osebno, pa zavedno ali tudi nezavedno zavzamemo pogosto povsem drugačno stališče. In ravno v tem je čar pravne države. Torej v pravni državi nikogar ni mogoče pravnomočno obsoditi (dejansko funkcioniranje naših sodišč s tem sicer nima veliko veze), če dokazi ne vzdržijo, čeprav je obdolženčeva krivda "na pogled" več kot očitna. No in v takih primerih se najdejo poulični in vsakovrstni gostilniški debaterji, ki imajo v rokavu zanesljive, hitre in po njihovem "pravične" rešitve.

Ne mislim govoriti o najbolj zavrženih in nesprijemljivih nevrtilinah, zločinah, kot so umor, posilstvo, vojni zločin in podobno. Ne bi bilo pa narobe, če vsak od nas premisli, kako bi ravnal v možnih situacijah.

Vzemimo, da so splošno v svetovnem merilu priznane naslednje vrline, tu se ne spuščam v to, ali je seznam popoln ali le delen. Torej v ta svetovni, večni seznam sodijo, med drugim: pravičnost, poštenje, pomoč sočludem, sočutje, prizanesljivost, razumevanje, nekoristoljubnost, vživljanje v sočloveka v težavah, iskrenost brez dvoilične hinavščine ipd.

Pa vzemimo konkreten primer.

Človek najde na ulici neopazen denarnico, v kateri je poleg dokumentov deset tisoč evrov. Verjamem, da bi se marsikdo od nas, vključno policiste in sodnike, pekel na žerjavici skušnjava. Torej, kaj mu je storiti? Običajno bi ljudje na takšno skušnjava rekli sledeče:

Preveril bi "kako", ali je ta denar last kakega "režeža", ki seveda s tolikšnim denarjem ni več režež, in bi mu ga vrnil, ali pa gre morebiti za kakega "mafijaša" ali pa nepoštenega bogataša-tajkuna. In če bi ugotovili, da je denar last mafijaša ali nepravičnega bogatašatajkuna, tudi če je ta medtem že povsem ubožal, bi ga seveda z lahkim srcem obdržali in si konec koncev na ta račun tudi privoščili nekaj izvenserij-

skih užitkov (ali morda tudi sicer potrebnih posodobitev premoženja in nepremičnega premoženja), ki jih država in sistem itak ne omogočata in bi bili sicer za večne čase prikrajšani za ta privilegij brez tega sicer tatinsko najdenega naključja.

Naslednja obče prisotna skušnjava pa je podkupljivost. Kolikokrat sem že slišal koga govoriti (taisti je še stavek ali dva pred tem ogorčeno govoril proti "bandi", ki da kraje, goljufa in na sploh dela samo škodo), torej da bi on takoj dal recimo tisoč evrov, če bi kdo recimo njegovemu sinu "zrihtal" primerno službo, mu uredil kakšne zemljiškoknjižne spise, sporno gradbeno dovoljenje in podobno. Prav tako bi bil seveda pripravljen plačati, pa tudi če mora vzeti posojilo, za bistveno boljše, bolj donosno službo zase. Kolikokrat sem slišal od naključnežev, češ kakšni podleži so poslanci, ki še leto dni po izteku mandata prejemajo nadomestilo. Ko sem človeka vprašal, kako bi on v takem položaju ravnal, je bil tiho, če pa je bil nekoliko bolj pošten, je priznal, da bi ravnal pravzaprav enako.

Tozadevno je zanimiva tudi politična volatilitnost ogromnega števila pripadnikov praktično vseh strank. Članov posameznih političnih strank je kar se tega tiče na desetisoče. Navsezadnje tudi programi niso tako izjemno različni za dobrot državljanov in države na sploh, da bi povzročali moralne "krče", nespečnost, neješčnost in podobne nevšečnosti pri prestopnikih. Recimo, da bi ponudili poljubnemu, neznanemu, manj znanemu "politiku" katere koli stranke z strani nasprotne opcije zanesljiv poslanski položaj? Dvomim, da bi se našel sploh kak posameznik, ki bi to iz naslova pripadnosti in visoke moralne države odklonil. Če že javno in na glas ne, bi ga celo člani njegove stranke vsaj med seboj, na tiho imeli za "bumbarja".

Takšna je realnost. S tem prispevkom se seveda ne bo nič spremenilo, saj celo najstrožji zakoni ne zaležejo, kadar obstaja možnost kršenja z veliko verjetnostjo uspeha, kaj šele "pridiganje" o moralnih vrednotah. Vseeno pa ne bo narobe, če se tistih nekaj deset posameznikov, ki bodo to prebrali, postavi v tak položaj in intimno razmisli, kako bi sami ravnali.

MARJAN ČUFER

Tržnica da, knjižnica ne

Zaradi gospodarske krize so na območju bivšega Fiproma morali oklestiti načrte.

URŠA PETERNEL

Komunalno opremljanje območja Fiproma v stečaju je zaključeno in na Občini Jesenice so že dobili tudi uporabno dovoljenje. Kot je povedal vodja projekta, jeseniški podžupan **Boris Bregant** na oktobrski seji občinskega sveta, bo zdaj sledila ureditev tržnice, medtem ko so zaradi gospodarske krize ostale načrte morali spremeniti in tudi zmanjšati predvidena sredstva za nadaljnje urejanje. Prvotno je vrednost predlaganega projekta znašala dvanajst milijonov evrov, sedaj pa so jo skrčili na sedem milijonov evrov. Doslej so porabili 3,4 milijona evrov za ureditev komunalne infrastrukture območja. V tem sklopu so uredili fekalno in meteorno kanalizacijo, vodovod, plinovod, vročevod, električno omrežje, zgradili 220 parkirnišč, nekaj povezovalnih cest in prehod čez železniško progo. V prihodnje bodo na tem območju uredili še prostor za tržnico ter ostale površine, ki bodo namenjene tudi drugim programom. V letih 2010 in 2011 bo potrebnih še 3,5 milijona evrov, ki pa naj bi jih pridobili izključno iz evropskih skladov. V nasprotju s prvotnimi načrti Občina Jesenice ne bo uredila prostorov za novo knjižnico, center vseživljenjskega učenja, razvojno agencijo ... Občina namreč finančno ni sposobna zgraditi teh objektov, je pojasnil Bregant. Zato bodo za dodatne programe iskali vlagatelje, najemnike oziroma bo Občina Jesenice zainteresiranim podelila stavbno pravico.

Uredili so tudi nova parkirnišča. FOTO: JANEZ PIPAN

dili še prostor za tržnico ter ostale površine, ki bodo namenjene tudi drugim programom. V letih 2010 in 2011 bo potrebnih še 3,5 milijona evrov, ki pa naj bi jih pridobili izključno iz evropskih skladov. V nasprotju s prvotnimi načrti Občina Jesenice ne bo uredila prostorov za novo knjižnico, center vseživljenjskega učenja, razvojno agencijo ... Občina namreč finančno ni sposobna zgraditi teh objektov, je pojasnil Bregant. Zato bodo za dodatne programe iskali vlagatelje, najemnike oziroma bo Občina Jesenice zainteresiranim podelila stavbno pravico.

dili še prostor za tržnico ter ostale površine, ki bodo namenjene tudi drugim programom. V letih 2010 in 2011 bo potrebnih še 3,5 milijona evrov, ki pa naj bi jih pridobili izključno iz evropskih skladov. V nasprotju s prvotnimi načrti Občina Jesenice ne bo uredila prostorov za novo knjižnico, center vseživljenjskega učenja, razvojno agencijo ... Občina namreč finančno ni sposobna zgraditi teh objektov, je pojasnil Bregant. Zato bodo za dodatne programe iskali vlagatelje, najemnike oziroma bo Občina Jesenice zainteresiranim podelila stavbno pravico.

dili še prostor za tržnico ter ostale površine, ki bodo namenjene tudi drugim programom. V letih 2010 in 2011 bo potrebnih še 3,5 milijona evrov, ki pa naj bi jih pridobili izključno iz evropskih skladov. V nasprotju s prvotnimi načrti Občina Jesenice ne bo uredila prostorov za novo knjižnico, center vseživljenjskega učenja, razvojno agencijo ... Občina namreč finančno ni sposobna zgraditi teh objektov, je pojasnil Bregant. Zato bodo za dodatne programe iskali vlagatelje, najemnike oziroma bo Občina Jesenice zainteresiranim podelila stavbno pravico.

"Boj" za pokojnike

Izkazalo se je, da umrle lahko prevzemajo tudi druga pogrebna podjetja, ne le Jeko-In.

URŠA PETERNEL

Jeseniško javno komunalno podjetje Jeko-In je pred kratkim poslalo dopis pogrebni- ma podjetjema Akris in Novak, naj ne prevzemata pokojnikov v občinah Jesenice, Žirovnica in Kranjska Gora. Kot so zapisali, ima v teh treh občinah samo Jeko-In koncesijo za izvajanje pokopališke in pogrebne dejavnosti. V dopisu so tudi "zagrozili" s prijavo inšpekcijskim službam, kazni za pravno osebo naj bi znašala dva tisoč evrov, za odgovorno osebo pa tristo evrov. Dopis (o njem smo pisali septembra v Jeseniških novicah) je povzročil zmedo med občani, saj so se mnogi spraševali, ali bodo torej morali plačati tristo evrov kazni, če bodo ob smrti svojca poklicali družbo Akris, Novak ... Odzvali pa so se tudi v pogrebnem podjetju Akris iz

Nove vasi, kjer so opozorili, da dopis pomeni omejevanje konkurence in uvajanje monopola. **Rajko Mikolič** iz Akrisa je svoje trditve podkrepil z odločbo ministrstva

loča, da niti lokalne skupnosti niti podjetja ne smejo omejevati prostega nastopanja podjetij na trgu. Jeseniški občinski svet je sicer zapovedal upravljanje pogrebne storitve na Jesenicah, v Žirovnici in Kranjski Gori? Bodo občinski inšpektorji izrekli kazni, če svojci, domovi starostnikov in bolnišnica v primeru smrti ne bodo poklicali družbe Jeko-In, temveč Akris, Novak ...? Občinski inšpektor **Gregor Jarkovič** iz Medobčinskega inšpektorata in redarstva Jesenice nam je povedal, da so pregledali veljavno zakonodajo, ki ureja tovrstno področje, in ugotovili, da je občinski odlok v delu, ki ureja tovrstne relacije med podjetji in koncesionarjem, res neskladen z zakonodajo. Zato so o tem obvestili pristojne na Občini Jesenice, ki že pripravljajo spremembo odloka, je pojasnil Jarkovič. Obenem je zatrdil, da v primeru prijave, da drugo podjetje odpelje umrlega, inšpektorji ne bodo ukrepali.

Iz vsega skupaj torej izhaja, da v primeru smrti lahko tudi Jeseničani (ter tudi občani Žirovnice in Kranjske Gore) za prevzem pokojnika, prevoz na upepelitev v Ljubljano in prevoz do mrliške vežice pokličejo katerokoli od pogrebnih služb, torej Jeko-In, Akris, Novak ... Upravitelj obeh jeseniških pokopališč, to je na Blejski Dobravi in v Planini pod Golico, pa še naprej ostaja javno komunalno podjetje Jeko-In.

za ekonomske odnose in razvoj iz leta 1999, po katerem lahko pogrebne storitve na območju Jesenic opravljajo tudi drugi izvajalci in ne le Jeko-In. Zakon o varstvu konkurence namreč do-

in pokopališke dejavnosti kot gospodarske javne službe družbi Jeko-In, a obenem ne bi smel preprečiti opravljanja pogrebnih storitev drugim ponudnikom, je zapisano v odločbi ministr-

Pobuda za gradnjo velikega otroškega igrišča

Študentka ekonomije **Sajda Ališič**, sicer tudi sama mamica, je v jeseniških vrtcih dala pobudo staršem, da pripravijo peticijo za gradnjo velikega igrišča za otroke, saj so dosedanja igrišča ali premajhna ali pa delno uničena in neprimerna. Zato je med drugim zapisala: "Da bi zagotovili otrokom čisto in mirno igranje na zavarovanem območju, bomo podpisali to peticijo v čim večjem številu ter jo predali županu Občine Jesenice." Peticijo so že predali županu, in kot so izvedeli, je za prihodnje leto že predvidenih dobrih dvajset tisoč evrov proračunskega denarja za obnovo obstoječih ali gradnjo novih otroških igrišč. J. P.

Utrip iz vrtca na Plavžu

Obvestilo

Občinski štab Civilne zaščite Občine Jesenice obvešča, da je pripravljen predlog Načrta zaščite in reševanja ob zemeljskih plazovih. Predlog Načrta zaščite in reševanja bo od dne 23. novembra do 22. decembra 2009 na vpogled na spletni strani Občine Jesenice in v Kabinetu župana Občine Jesenice. Občani lahko svoja mnenja, pripombe in predloge pisno podajo v kabinetu župana Občine Jesenice, Cesta železarjev 6, ali po elektronski pošti civilnazascita.jesenice@gmail.com.

Občinski štab Civilne zaščite
Nataša ŠTEFELIN

KRAJEVNA SKUPNOST

Aktualna cestna problematika

V KS Podmežakla že več let čakajo na obnovo dotrajanih cest in gradnjo komunalnega omrežja.

JANKO RABIČ

Krajani krajevne skupnosti Podmežakla na Jesenicah že več let potrpežljivo čakajo na obnovo dotrajanih cest in gradnjo novih pločnikov, predvsem na cesti 1. maja in na Vernikovi cesti. Poleg ozkih grl na cestah se je v zadnjih letih še po-

večal promet do bližnjih trgovskih centrov in na hokejske tekme v dvorani Podmežakla. Sedanje cestno stanje je nevarno za vse pešce, predvsem otroke in šolarje. Po besedah predsednice sveta krajevne skupnosti Podmežakla Marine Kalan to problematiko redno obravnavajo na se-

jah. Jeseni so opozorili tudi na problem vzdrževanja cest. Ugotavljajo, da so pozimi premalo posute, saj so v tem delu mesta temperature podnevi in ponoči nizke, zato obstaja stalna nevarnost poledice. Prav tako se odmika začetek gradnje komunalnega omrežja. Od občine imajo sedaj

zagotovila, da bodo začeli delati leta 2011. Poleg vseh problemov pa se v krajevni skupnosti pripravljajo tudi na prijetnejši dogodek. To bo srečanje krajanov, starejših od 70 let, ki bo 8. decembra v prostorih Kulturnega in športnega društva Bošnjakov Biser pri športni dvorani Podmežakla.

Na Hrušici ni nevarnega sevanja

Elektromagnetno sevanje na Hrušici kljub vsemu ne predstavlja nevarnosti.

MONIKA SUŠANJ

Zaradi obratovanja 35-kilovoltnega daljnovoda čez Hrušico so konec septembra v okolici stanovanjskih hiš na Hrušici 59 in Hrušici 130 opravili meritve elektromagnetnega sevanja. Rezultati meritev so pokazali, da mejne vrednosti elektro-

magnetnega sevanja na nobenem od merilnih mest (med drugim tudi na vrtu, ki je v bližini peskovnika) niso čezmerne oziroma nevarne za krajane. Kot je na 32. seji Občinskega sveta občine Jesenice izpostavil svetnik Jernej Udir, so bile meritve opravljene v idealnih razmerah, in predlagal,

naj meritve znova opravijo ob nizkem zračnem tlaku. Kot je že na seji povedala Alenka Markun iz podjetja Marbo, d. o. o., ki je naročnik merjenja, so bile razmere dobre, ravno tako pa je to potrdil tudi Tom Zickero iz Zavoda za varstvo pri delu, ki je opravljal meritve. Ob tem je Zickero dodal še, da

zaradi merilnih naprav ne more meriti v času padavin ali ko se temperatura spusti pod nič stopinj Celzija, vendar pa po njegovih zagotovilih nizek tlak ne vpliva na rezultat merjenja. Hrušičani si tako lahko oddahnejo, saj kot kaže, elektromagnetno sevanje ne predstavlja nevarnosti zanje.

Bogatejši za nov biomikroskop

MATEJA RANT

"Dobra oprema je predpogoj za dobro izdelana očala. Zato upam, da bo zadovoljstvo obojestransko," je ob odprtju prenovljenih prostorov okulistične ambulante na Bledu, za katero je podaril novo sodobno napravo za pregledovanje vida, poudaril lastnik optike Berce na Jesenicah in v Lescah Vladimir Berce. Deset tisoč evrov vreden biomikroskop po besedah oftalmologinje Eve Novinec Prlja omogoča bistveno kakovostnejše in natančnejše preglede. Poudarila je, da želijo postati ena najboljših ambulant na tem območju, saj imajo poleg sodobne opreme zdaj

na voljo tudi dvakrat več prostora kot prej. V ambulanti paciente sprejema ob sredah in četrtek, na pregled pa je treba čakati približ-

no šest mesecev. Zato si bodo v prihodnje, obljubljaljo v blejskem zdravstvenem domu, prizadevali tudi za skrajšanje čakalnih dob.

Foto: Gorazd Kavčič

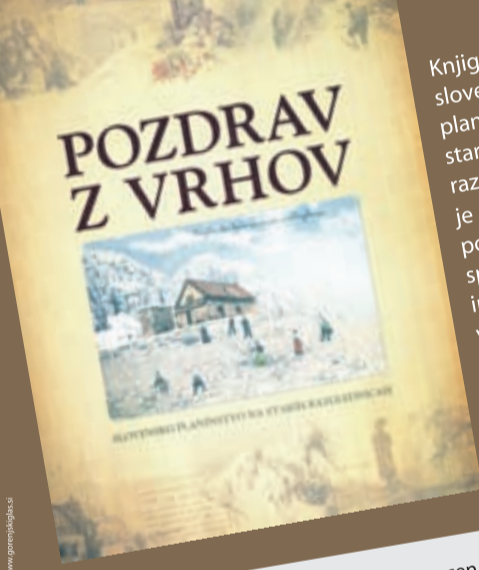
Bodimo pozorni na znake sladkorne bolezni

Ob svetovnem dnevu sladkorne bolezni vsako leto v Splošni bolnišnici Jesenice pripravijo preventivno akcijo merjenja glukoze v krvi in merjenja krvnega tlaka. Študentke Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice so pridno opravljale testiranje pod vodstvom strokovnega osebja bolnice. Letošnji slogan akcije je bil Bodimo pozorni na znake sladkorne bolezni, ki je žal vse več, za udeležence akcije pa so pripravili vrsto informativnega gradiva pa tudi nagradno anketo v zvezi s to boleznijo. J. P.

Ob dnevu sladkorne bolezni

Svetovnemu dnevu sladkorne bolezni so se pridružili tudi v Društvu diabetikov Jesenice. Kot je povedal predsednik Oto Kelih, so ta dan simbolično modro osvetlili stavbo Gimnazije Jesenice. Društvo pa je organiziralo tudi društveni pohod, ki se ga je udeležilo 45 članic in članov društva. U. P.

Knjiga slovenskega planinstva na starih razglednicah je polna očarljivih podob, prelepih spominov in planinskih vtisov iz preteklih časov.

Trdo vezana knjiga je odlično darilo in dragocen spomin.
Redna cena: 39 EUR. Cena za naročnike: 33 EUR.
Ceni knjige pristoje še poštnino.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

OKULISTIČNA AMBULANTA

BREZPLAČNI PREGLED VIDA

Lesce, torek: 15 - 17 / telefon: 04 531 89 34
Jesenice, četrtek: 15 - 18 / telefon: 04 586 2416

- potrdila za vozniški izpit
- zdravniška spričevala
- zdravljenje očesnih bolezni
- predpisovanje očal
- kontaktne leče

Vsak petek specialistični okulistični pregledi!

www.optika-berce.si

KULTURA

Valovanje

V Kosovi graščini razstavlja slikarka Milena Gregorčič, razstavi pa je dala naslov Valovanje. Slikarka je do sedaj imela 49 samostojnih razstav in sodelovala na več kot dvesto skupinskih razstavah. Njena dela so bila na ogled tako v Evropi kakor Egiptu, Koreji, Japonski in Kitajski. Ker je zaposlena na Slovenskih železnicah, kjer skrbi za celostno grafično podobo, uspešno uporablja svoje znanje tudi v službi. Je dobitnica različnih nagrad in priznanj za svoje ustvarjalno likovno delovanje ter članica Društva likovnih umetnikov Ljubljana in Zveze slovenskih likovnih umetnikov. J. P.

Klubska razstava barvnih fotografij

Ob praznovanju 20-letnice uspešnega delovanja Foto kluba Jesenice so v avli Mercator centra na Spodnjem Plavžu uredili razstaveni prostor, nekakšno mini foto galerijo, kjer so na ogled barvne fotografije šestnajstih članov tega kluba. Izbor in oceno fotografij so prepustili **Francu Ferjanu**, ki je predlagal tudi pet diplom in tri nagrade za razstavljene fotografije. Prvo nagrado je prejel Janez Kramar, drugo Alojz Šimnic in tretjo Vinko Lavtižar. Fotografije so zelo zanimive in tudi tematsko zelo različne. V novi mini galeriji bodo člani Foto kluba Jesenice pripravljali tudi samostojne razstave. J. P.

Likovna dela Jožeta Horvata in Jožeta Pristavca

V razstavnem salonu DOLIK so na ogled zanimiva likovna dela dveh slikarjev, Jožeta Horvata in Jožeta Pristavca. Jože Horvat je postal član likovnega kluba DOLIK v letu 1986, po prekinitvi pa je spet postal dejaven leta 2004. Njegova likovna ustvarjalnost je v glavnem v tehniki olja, rad pa za svoje motive uporablja nekatera slikarska dela in motive iz preteklosti. Tako je zanj značilno, da je kopiral slike Ivane Kobilica Kofetarica in Groharjevega Sejalca. Drugi slikar Jože Pristavec pa je postal član likovnega kluba v letu 2005 in ima dokaj specifično tehniko slikanja, to je mešanica med reliefsko podobo in oljno sliko, vse pa je obdano z bogatimi okvirji. J. P.

Fotografska razstava Alojza Šimnica

V razstavnem salonu Viktorja Gregorača na Slovenskem Javnorniku so v petek, 20. novembra, odprli razstavo barvnih fotografij Alojza Šimnica, člana Foto kluba Jesenice (kjer je tudi podpredsednik kluba). Tokrat razstavlja fotografije različne tematike, največ pa je motivov iz narave. Alojz Šimnic se s fotografsko dejavnostjo ukvarja že od osnovne šole, začel je pri takratni Ljudski tehniki, kjer je imel mentorje, kot so Alojz Tratnik, France Torkar in Slavko Smolej. Nato je aktivno sodeloval kot mladinec na vsakoletnih klubskih razstavah. V letu 2002 se je vrnil med fotoamaterje in se včlanil v Foto klub Jesenice. J. P.

Zmagoslavje domačih gledaliških igralcev

1. stran

Zaključni večer s podelitvijo Čufarjevih nagrad in priznanj je kot vedno izžvenel veličastno, z veliko aplavza in lepih izbranih besed o gledališki ustvarjalnosti. Največji aplavz je bil seveda namenjen domaćinom, ki so dosegli enega največjih uspehov v zgodovini festivala. Igralska skupina pri Gledališču Toneta Čufarja je bila nagrajena s prvim mestom strokovne komisije in Čufarjevo plaketo za igro *Od kraja do raja* v režiji Gabra K. Trseglava. Ivan Berlot je za zahtevno kombinacijo štirih vlog Boga, Kače, Sare in Hudiča prejel Čufarjevo plaketo za najboljšo moško vlogo v tej predstavi. Strokovna komisija je zapisala, da je z inteligentno razčlenbo vseh štirih vlog, pri katerih je skupni imenovalec miselna skepsa, nanizal vrsto zelo čistih trenutkov prave komedijantske zlahtnosti, ki gledalce očarajo. Ivana so ob prihodu na oder bučno pozdravili številni, ki ga v različnih vlogah spremljajo že 44 let: "Res sem bil kar malo presenečen ob nagradi. To pomeni, da so bile te moje štiri vloge, za katere sem se moral pošteno potruditi, opažene pri žiriji. Nagrada je priznanje za moje igranje, spodbuda za naprej. Še večja spodbuda pa je publika v dvorani, ki te nagradi z aplavzom," je povedal ob podelitvi. Predstava *Od kraja do raja* je prejela tudi drugo nagrado publike z visoko oceno 4,50 točke.

Skupinska fotografija vseh nagrajencev | FOTO: ANKA BULOVEC

Podelitev nagrad je obogatil nastop glasbenega tria. Pevko Vido Mihelčič in pevca Alena Kofola je na klavirju spremljala Tina Hribar.

Zadovoljstva nad takšnim uspehom igralcev in nad velikim odzivom gledalcev ni skrivala niti direktorica gledališča Toneta Čufarja **Branka Smole**: "Res se počutim zma-

goslavno. Vse predstave so bile odlično obiskane in prejele so visoke ocene publike. In tokrat še takšna bera nagrad za domačo skupino. Res sem ponosna."

Podelitev nagrad je posebej obogatil nastop glasbenega tria. Pevko **Vido Mihelčič** in pevca **Alena Kofola** je na klavirju spremljala **Tina Hribar**, publiki pa so večer polepšali z izborom skladb iz priljubljenih muzikalov.

S celotno izvedbo 22. Čufarjevih dnevov je bil zadovoljen tudi organizacijski odbor pod vodstvom predsednika **Borisa Breganta**. Ob zaključku se niso pretirano ukvarjali z ugotovitvijo, da festivalu niso najbolj naklonjeni na Ministrstvu za kulturo. Že nekaj let na festivalu vabijo ministra ali ministrico oziroma nekoga iz političnega kulturnega vrha. Prepričani so, da bi se spodobilo, da bi z udeležbo dali pomembno priznanje zavzetim ljubiteljskim gledališkim ustvarjalcem.

Spoštljiv spomin na Toneta Čufarja

(Iz govora Joža Varla ob odkritju spomenika Toneta Čufarja na Trgu Toneta Čufarja 14. novembra 2009) *Na današnji dan leta 1905 se je v Markeževi hiši na Murovi v delavski družini očeta Antona in mame Ane Čufar rodil Tone, eden od devetih otrok. Star komaj 37 let pa je 11. avgusta 1942 na begu s kamiona v Šentvidu pri Ljubljani omahnil pod streli nemških gestapovcev.*

Kip Toneta Čufarja, človeka blagega in plemenitega srca, vedno pripravljenega poslušati, razumeti in pomagati, bo od danes dalje kot zgodovinski spomin stal na trgu in pred gledališčem, ki nosita njegovo ime. Jeseničani s spoštovanjem ohranjamo njegovo ime s poimenovanjem trga, gledališča, osnovne šole in kulturnega društva. S spoštovanjem pa njegovo ime ohranjajo kot zgodovinski spomin s poimenovanjem tudi osnovne šole in ulice v Ljubljani in v Mariboru, kjer je nekaj časa živel in

ustvarjal. Tone Čufar je tesno živel s svojim rojstnim krajem in poznal razmere v delavskih družinah, poznal je strah in skrb za vsakdanji kruh ob veliki brezposelnosti. Na lastni koži je občutil in doživljal stiske, ponižanja in izkoriščanje delavstva. Postal je sooblikovalec zgodovine našega kraja in glasnik jeseniškega delavstva. ...

Njegova literarna dela so že v času med obema vojnama izšla v petih knjigah in po drugih svetovni vojni tudi v petih. Zadnji dve obsežni knjigi z njegovimi izbranimi deli smo v okviru Male Čufarjeve knjižnice izdali na Jesenicah. V njej je tudi obsežen zapis Čufarjevega življenja in časa, v katerem je živel. V knjižni obliki je izšlo tudi pet njegovih dramskih del, njegove črtice, povesti in pesmi pa so med obema vojnama objavljali v številnih delavskih glasilih. V svojih literarnih delih nam je Tone Čufar ohranil dragocen spomin, podobo že-

Kip je odkril župan Tomaž Tom Mencinger. | FOTO: JANEZ PIPAN

lezarskih Jesenic in socialnih razmer med obema svetovnima vojnama, lep delež pa je prispeval tudi k slovenski kulturi. Osebnost pesnika, pisatelja, dramatika in publicista Toneta Čufarja nam

mora biti s svojimi moralnimi kvalitetami, srčno kulturo, pozitivno energijo, resnično ljubeznostjo in optimizmom za zgled v današnjem času. In na to naj nas opominja tudi njegov kip.

NASVET, ZANIMIVOSTI

Film Rdečih noskov v jeseniški bolnišnici

Rdeči noski - klovni zdravniki je naslov dokumentarnega filma, ki prikazuje dejavnost posebne vrste "zdravnikov". Gre za profesionalne umetnike, ki bolne ljudi tolažijo s humorjem in jim vračajo voljo do življenja. Prinašajo nasmehe na obraze malih pacientov, njihovih staršev in bolniškega osebja. Redno obiskujejo otroke v Pediatrični bolnišnici v Kliničnem centru Ljubljana, Kliniki za pediatrijo v UKC Maribor, otroške oddelke Splošne bolnišnice Celje ter na Inštitutu RS za rehabilitacijo. Dvakrat letno pa se odpravijo na turnejo po vseh preostalih slovenskih bolnišnicah z otroškimi oddelki. Tako so že večkrat obiskali tudi Splošno bolnišnico Jesenice, ki so jo vključili tudi v snemanje dokumentarnega filma. V filmu, ki je bil že na ogled na Televiziji Slovenija, poleg malih bolnikov nastopa tudi glavna sestra oddelka **Jožica Trstenjak**. Klovni zdravniki so organizirani v obliki društva kot humanitarna, nepridobitna organizacija Društvo za pomoč trpečim in bolnim - Rdeči noski. Trenutno jih dela dvanajst, želijo pa zagotoviti redne tedenske obiske vsem malim bolnikom v vseh trinajstih slovenskih bolnišnicah z otroškimi oddelki. U. P.

Klovn zdravnik in glavna sestra otroškega oddelka jeseniške bolnišnice Jožica Trstenjak | Foto: ANKA BULOVEC

Vendarle gradnja na Golici?

Na vrhu Golice ne bi gradili nove koče s prenočišči, temveč pokrit objekt s prostorom za počitek planincev.

JANKO RABIČ

V planinski in širši javnosti so se že nekajkrat pojavile pobude, da bi na Golici spet zgradili planinsko postojanko. Na vrhu je nekoč že stala Kadilnikova koča, ki so jo leta 1905 zgradili člani podružnice Slovenskega planinskega društva za kranjskogorski sodni okraj. Nižje na pobočjih Golice pa so že leta 1892 člani nemško avstrijskega planinskega društva zgradili Nemško kočo. Obe so med NOB po-

žgali partizani, da ne bi Nemcem služila za oporišče. Na mestu nekdanje Nemške koče so jeseniški planinci leta 1984 zgradili novo. Je ena najbolj obiskanih društvenih postojank, predvsem v maju.

Pri Planinskem društvu Jesenice sicer niso najbolj naklonjeni zamisli o novi postojanki na vrhu Golice, saj obstoječa le uro hoje nižje predstavlja zavetišče za počitek in prenočitev planincev. Zamisli o gradnji na Golici so spet postale real-

Markacisti društva so letos temeljito obnovili več poškodovanih poti na pobočjih Golice.

nejše po letošnjem sestanku predsednika društva **Branka Berganta** in župana občine Jesenice **Tomaža Toma Mencingerja**. Pogovor se je sukal v smer, da na vrhu Golice ne bi gradili nove koče s prenočišči, temveč pokrit objekt s pros-

torom za počitek planincev. Težko je napovedati, kdaj naj bi se ta zamisel uresničila. Ne glede na to pa člani jeseniškega planinskega društva že prihodnje leto načrtujejo, da bodo sedanjemu prostoru na vrhu Golice dali prijaznejšo podobo. Postavili bodo planinsko informacijsko tablo, prostor bodo ogradili in namestili klopi. Planinci si bodo tako lažje odpočili in se naužili čudovitih pogledov na Gorenjsko in sosednjo Koroško.

Izgubljanje maščobne mase

NATALIJA BOHINC, VADITELJICA AEROBIKE

Debelost je spremljajoči pojav civilizacije in je ena najpogostejših bolezní našega časa. Gre za čezmerno nabiranje maščobnih oblog na telesu, predvsem na trebuhu, bokih in zadnjici. Vsi ljudje imamo v sebi maščobne celice, te lahko sprejmejo ogromne količine maščobnih molekul, trigliceridov, in zato tudi vedno bolj nabrekajo in rastejo. Torej, vzrok za te obloge je gotovo napačna, nezdrava hrana. Debelost lahko resno ogrozi zdravje človeka, povečajo se namreč tveganja za srčna obolenja, sladkorno bolezen, visok krvni tlak, napake v presnavljanju maščob, ateroskleroza ... Ali "bolehamo" za debelostjo ali ne, ugotovimo tako, da si izračunamo indeks telesne mase (ITM). To je razmerje med telesno maso (v kg) in kvadratom telesne višine (v m²). Vrednosti nad 30 pomenijo debelost, do 25 pa normalno prehranjenost. Mnogi strokovnjaki ne zagovarjajo ITM, saj ta namreč ne pokaže porazdelitve maščobnih oblog in ne vključuje tipa telesne postave in okostja.

Premišljeno prehranjevanje in več gibanja

Odvečno maščobno maso lahko izgubimo le tako, da spremenimo način prehranjevanja in povečamo količino gibanja. Montignac navađa, da je treba jesti premišljeno, spoznati vrste živil in jih primerno kombinirati, korenito je treba spremeniti življenjski slog, in kar je še naj-

Odvečno maščobno maso lahko izgubimo le tako, da spremenimo način prehranjevanja in povečamo količino gibanja.

bolj pomembno, naučiti se je treba vzdrževati telesno težo. Da bi se znebili odvečnih maščobnih oblog, je treba shujšati. Bliskovite in moderne diete so malokdaj uspešne in večinoma se kilogrami hitro vrnejo po učinku tako imenovanega "jo jo efekta". Hujšanje mora biti skrbno načrtovano, tako da vključuje preobrat vnosa energije, prenehanje vnašanja maščob, sladkorja in alkohola. Vzeti si moramo čas in imeti potrpljenje.

Pomembna vloga beljakovin

Strokovnjaki v zadnjem času dajejo velik poudarek beljakovinam. Če nam uspe izboljšati presnovo beljakovin, lahko dokazano tudi lažje shujšamo (Oberbeil & Lentz, 2001). Pri tem nam pomagajo mnogi encimi, ki jih najdemo tudi v hrani (npr. lecitin v soji, fosfatidilholin, karnitin).

Merilo za količino vnosa energije s hrano (ali drugače rečeno kalorij) je pogojeno z energijo, ki jo človek porabi pri delovanju bazalnega metabolizma (metabolizem v mirovanju) in pri delovanju metabolizma ob obremenitvah oziroma dejavnostih. Tako smo zopet prišli do ugotovitve, da brez redne telesne aktivnosti ni hujšanja. Skrbno načrtovane diete vključujejo ločevanje beljakovinskih živil in živil, bogatih z ogljikovimi hidrati. Da ne

bo pomote, ne gre za ločevalno dieto iz trafike, temveč za smiselno sestavljene obroke. Strokovnjaki so dokazali, da je problem presnavljanja beljakovin in ogljikovih hidratov prav v metabolizmu, izloči se namreč manj amilaze (encima, ki presnavlja OH) in tako pridejo do tankega črevesja neprebavljeni ogljikovi hidrati. Pomembno je, da se redno in uravnoteženo prehranjujemo, uživamo veliko vlaknin za spodbujanje delovanja metabolizma (sadje, zelenjava), manj beljakovin živalskega izvora in več polnovrednih, neprečiščenih živil. Izbirajmo živila z nizkim glikemičnim indeksom, obroki naj bodo redni, vnaprej načrtovani, vsaj pet na dan. Privoščimo si veliko vode in predvsem gibanja.

Kako "kurimo" maščobne obloge?

Petrović et al. navajajo, da je pri kurjenju maščobnih oblog pomembno, da je gibanje aerobno (takrat, ko smo tako zadihani, da ne moremo več normalno govoriti). Gre za nizko oziroma srednje intenzivne napore, v katerih pre-

vladujejo aerobni energijski procesi. Meja aerobnega napa seže nekje do petdesetih odstotkov največje porabe kisika. Če je intenzivnost napa večja, se namreč že aktivirajo tudi anaerobni laktatni energijski procesi (npr. pri sprintu). Aerobni napor uporablja dve vrsti goriv: tista, ki izhajajo iz OH (glukoza, glikogen), in tista, ki izhajajo iz maščob (glicerol in proste maščobne kisline). Po aerobni poti poteka oksidacijski sistem obnove visokoenergijskih molekul adenozintrifosfata (ATP) ob prisotnosti kisika, zagotavlja pa energijo za dolgotrajne, srednje in manj intenzivne napore. Intenzivnost vadbe je odvisna od odstotkov maksimalnega srčnega utripa, zato je zaželeno, da pri vadbi uporabljate merilce srčnega utripa in tako sami nadzirate porabo kalorij in vadite v varnem območju srčnega utripa. Šestdeset do sedemdeset odstotkov maksimalnega srčnega utripa predstavlja ciljno območje za uravnavanje telesne teže, sedemdeset do 85 odstotkov maksimalnega srčnega utripa pa je ciljno območje aerobnega treninga.

ZANIMIVOSTI, PODLISTEK

Dragi Miklavž, Božiček, dedek Mraz ...

"Darilo je lahko tudi drugačno, otroku lahko podarimo izlet, smučanje, obisk bazena s tobogani, obisk tekme, gledališča ...," pravi Zinka Ručigaj o tem, kako lahko obdarujemo najmlajše v bližajočem se predprazničnem času.

URŠA PETERNEL

"Miklavžu sem napisal, naj mi prinese mikroskop v kovčku, komplet za gojenje kristalov, lego kocke, avto transformerja ..." To je le nekaj želja šestletnega Jakoba, ki - tako kot vsi drugi otroci - že težko pričakuje prihod decembrskih dobrih mož. Kako pomembno je obdarovanje za najmlajše? In kakšna darila so najbolj primerna? So darila lahko le igrače, sladkarije ali knjige? O tem smo se pogovarjali z Zinko Ručigaj, ki v Mladinskem centru Jesenice vsak ponedeljek vodi klepete staršev predšolskih otrok. Kot pravi, darila otrokom seveda veliko pomenijo in prihod dobrih mož, kot so Miklavž, Božiček in dedek Mraz, nestrpnost pričakujejo. Med darili še vedno prevladujejo igrače, družabne igre, oblačila,

sladkarije ... "Igrače so zelo pomembne za otrokov razvoj. Igra namreč omogoča zdravo in srečno otroštvo, otrok se z igro uči, sprosti in razvedri. Pri tem pa je treba biti pozoren, da izberemo igrače, ki ustrezajo starosti in sposobnosti otroka. Obstaja namreč veliko igrac, ki so zelo privlačne in otroka zelo pritegnejo, v resnici pa nimajo nobene funkcije in se otroci na koncu z njimi sploh ne igrajo," opozarja sogovornica. Zelo priljubljene in dobre so igrače, ki posnemajo dejavnosti odraslih, denimo dojenčki, kuhinje, orodje, pribor za zdravnika ... Ni pa nujno, da so igrače vedno kupljene, meni Ručigajeva. Zelo zanimive so lahko tudi doma narejene igrače, denimo oblačila za dojenčka, razne lutke, napolnjene z naravnimi materiali, za dečke denimo leseni ostanki in pripomočki za

Igrače moramo izbrati glede na starost in sposobnosti otroka. Obstaja namreč veliko igrac, ki so zelo privlačne in otroka zelo pritegnejo, v resnici pa nimajo nobene funkcije in se otroci na koncu z njimi sploh ne igrajo.

žaganje in zabijanje ... Darilo pa je lahko tudi drugačno. "Otroku lahko podarimo izlet, smučanje, obisk bazena

s tobogani, obisk tekme, gledališča ... Lahko je to obisk živalskega vrta, tematskega parka, sankališča, izlet v gozd, obisk jezera ..." Kot podarja Ručigajeva, je za otroke pomemben predvsem čas, ki ga preživijo s starši. "Pomemben je čas, ki ga skupaj preživi družina, ko stvari počnejo skupaj, ko imajo čas drug za drugega. Otroci se še kasneje pogosto spominjajo: Ali se spomniš, kako smo ..." Zlasti v sedanjih časih, ko mnogi starši nimajo veliko denarja za kupovanje daril, so lahko takšna darila izvrsten izhod v sili. Na drugi strani pa lahko takšno darilo veliko pomeni tudi otrokom, ki imajo že vsega preveč, pogrešajo pa predvsem družjenje s preživelimi starši.

Ponujamo nekaj predlogov za darila. Za otroke do enega leta starosti: mehke, nihajoče igrače, igrače za žvečenje, za igre z vodo, za potiskanje ali vlečenje, nalaganje, knjige iz pralnega blaga. Za otroke od enega do treh let starosti: različne sestavljanke, velike kocke, glasbene igrače, punčke, otroška orodja, prstne barve ... Za otroke od tretjega do šestega leta starosti: barvice, magnetna tabla, spomin, domine, avtomobili, tricikel, kostumi, otroški gospodinjski pripomočki, orodje, daljnogled, športna oprema ... Za otroke, starejše od šest let, pa denimo družabne igre, konstrukcijske igrače, preprost fotoaparati, električni vlakec, knjige ...

Zinka Ručigaj

Sneguljčica in sedem palčkov

V Domu upokoencev dr. Franceta Berglja Jesenice so z namestitvijo figuric Sneguljčice in sedmih palčkov na nadstrešku doma pričarali pravljичni utrip ... J. P.

Čopovi za otroke v bolnišnici

V času gospodarske krize je dobrotelost vredna vse pohvale. Tako so se v družinskem podjetju Vulkanizerstvo Čop (oče Jože in sin Aleš) odločili za dobrodelne akcije. Tako so nazadnje podarili pošiljko plišastih igrač pediatričnemu oddelku jeseniške bolnišnice ter obljubili, da bodo poskrbeli še za material za likovno ustvarjanje mladih pacientov. J. P.

Nordijska hoja zdrava in koristna

Med številnimi športnimi in rekreativnimi dejavnostmi v občini se vse bolj uveljavlja nordijska hoja. Ne zahteva veliko opreme, le posebne palice, primerno športno obutev in veliko dobre volje. Pri nordijski hoji je v gibanje vključeno skoraj celotno telo z večino mišic. Pri Zavodu za šport Jesenice nordijsko hojo spodbujajo že nekaj let. Po besedah vodje športnih programov Gabra Šorna vsako leto ob Testu hoje na dva kilometra, ki ga pripravlja Zdravstveni dom Jesenice, poskrbijo za predstavitev nordijske hoje. Letos so šli še korak dalje. V začetku novembra so v športnem parku Podmežakla pripravili predstavitev in prikaz hoje z vodenikom nordijske hoje Boštjanom Mirtičem. Prihodnje pomlad bodo prikaz ponovili, in če bo večje zanimanje, organizirali še dodatne tečaje. V občini Jesenice program omenjene hoje že več let organizirajo v okviru fizioterapije v Zdravstvenem domu na Jesenicah. Beležijo spodbudne rezultate, saj s tem skrbijo za izboljšanje zdravstvenih težav in obenem spodbujajo redno telesno vadbo. J. R.

Družabno življenje na Jesenicah pred drugo svetovno vojno (11. del)

TJAŠA ROTAR

11. Od prvega aprila do sv. Cirila in Metoda

Za 1. aprila so Jeseničani radi poskrbeli za kako potegavščino. 1. aprila 1940 je tako nekdo "med dva kostanja ob jeseniškem kolodvoru izobesil velik transparent z napisom CILJ. In delavci KID, ki so tu mimo hiteli po dopoldanski dnini na vlake proti Bohinju, Kranjski Gori in Ljubljani, so zvedavo spraševali, kaj to pomeni. "Naročeni akterji" so jim prepričljivo odgovarjali, da je to cilj mednarodne kolesarske tekme. Seveda se to še ni dogodilo na Jesenicah in delavci so postali ob pločnikih,

ker tega ne bi radi zamudili, in čakali tekmovalce. In ko so vlaki odsopihali v vse tri smeri, se je na zelo staromodnem kolesu pripeljal znan jeseniški "frakeljček" z velikimi napismi na prsih in hrbtu "1. april". Naslednji vlaki so bili šele v večernih urah in v vmesnem času so se delavci zatekli v bližnje gostilne, katerih lastniki so bili "organizatorji" prvopriljske šale. Strelsko društvo na Jesenicah je v 30. letih sklenilo odprtje novega strelskega doma Podmežakljo združiti z jurjevanjem. "Ob pol 5. uri se zbero strelci in prijatelji strelskega športa pred osnovno šolo ter

krenejo v sprevedu z godbo skozi mesto na strelišče k otvoritvi novo grajenega strelskega doma. Tu se bo vršilo streljanje na tarče za nagrade in v zabavo vse dopoldne. Poskrbljeno je tudi za dobra okrepčila in godbo. Vstopnine ni. Vabljeni so prijatelji strelskega športa pa tudi dame, da se čim številneje udeležijo te prireditve in proslave nastopajoče pomladi." Strelski dan je bil menda zelo uspešen, udeleženci so se zabavali, zraven pa krepčali z različnimi pivom. Gorenjska Sokolska društva so po letu 1910 prirejela prvomajске izlete, ki so se lahko zaključili z veselico.

Socialni demokrati so praznovanje delavskega praznika prvič organizirali že leta 1909, že v letih pred tem pa je tovarniška godba za 1. maja igrala budnico na Jesenicah in Savi. Navadno so se delavci zbirali na Poljanah. Spreved na Poljane je spremljala kovinarska godba. Na predvečer so moški kurili kres na Mežaklji. Prepovedi in ukrepi oblasti niso mogli nikoli povsem zatreti živahnega prvomajskega dogajanja. "Ob delavskem prazniku smo zmeraj laufal (bežali pred žandarji). Može so se klicali in vabili na ta zelenega, še preden se je dan naredil. Navsezgodaj zjutraj jih

je zbudila budnica. Potem so se odpravili na Poljane. Če pa tam ni bilo varno, so šli zborovat na Mežakljo." Na Poljanah so delavci ostali cel dan. Družili so se, klepetali, igrali odbojko, poslušali godbo ... Včasih so se delavci za 1. maja zbrali in zabavali tudi v Završnici, pri Delavskem domu ali v Hrenovici. Kresovi so na Mežaklji in Mirni zagoreli na predvečer sv. Cirila in Metoda (5. julija). Ob tem je uživala predvsem mladina, ki "si je dala duška s prepevanjem in spuščanjem raket". Sicer pa so kresove kurili tudi za 1. maja, čeprav je oblast prazniku nasprotovala.

ZANIMIVOSTI

Nacionalna poklicna kvalifikacija

Na področju kmetijstva se zainteresirani lahko odločijo za opravljanje nacionalne poklicne kvalifikacije, kot je predelovalec mesa, mleka, sadja, izdelovalec kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način, poljedelec, vinogradnik, sadjar, zelenjadar, živinorejec ...

ANA BEDEN, KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD KRANJ, ENOTA LESCE

Pred časom je morala biti oseba, ki je opravljala dopolnilno dejavnost, ustrezno usposobljena. Večina teh se je odločala za opravljanje nacionalne poklicne kvalifikacije. Slednja je osebi dala zaželeno usposobljenost za opravljanje določene dejavnosti. Sčasoma to ni bil več

najmanj osemnajst let. Izjemoma lahko poklicno kvalifikacijo pridobi tudi oseba, ki še ni stara osemnajst let, vendar le, če ji je prenehal status vajenca ali dijaka. Kandidatovo pridobljeno strokovno znanje komisija pregleda na podlagi zbirne mape (portfolia), ki jo skupaj pripravita kandidat in svetovalec. V zbirno mapo se vložijo dokumenti o osebnih podatkih, vsa doka-

S preverjanjem in potrjevanjem nacionalne poklicne kvalifikacije ni mogoče pridobiti naziva poklicne in strokovne izobrazbe, ampak le ustrezno usposobljenost.

eden od zahtevanih pogojev in pri opravljanju dopolnilne dejavnosti ni več treba opravljati nacionalne poklicne kvalifikacije. Vsi tisti, ki si želijo pridobiti znanje na določenem področju dopolnilnih dejavnosti, pa še vedno lahko opravijo nacionalno poklicno kvalifikacijo. Na področju kmetijstva se zainteresirani lahko odločijo za opravljanje nacionalne poklicne kvalifikacije, kot so: predelovalec oziroma predelovalka mesa, predelovalec oziroma predelovalka mleka, predelovalec oziroma predelovalka sadja, izdelovalec oziroma izdelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način, poljedelec oziroma poljedelka, vinogradnik oziroma vinogradnica, sadjar oziroma sadjarka, zelenjadar oziroma zelenjadarica, živinorejec oziroma živinorejka.

Poklicno kvalifikacijo lahko pridobi oseba, ki je stara

zila o udeležbah na usposabljanjih, o delovnih izkušnjah, priznanja, fotografije izdelkov ... Če komisija na podlagi predloženih listin ugotovi, da kandidat dosega standarde strokovnega znanja in spretnosti po katalogu, ki predpisuje določeno znanje, mu potrdi kvalifikacijo. Če ne dosega vsega znanja, pa ga napoti na preverjanje.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici je bilo do leta 2008 podeljenih skupaj 883 certifikatov, od tega največ, 350, za izdelovalec oziroma izdelovalka kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način, sledijo izdani certifikati za predelovalce mesa, sadja, mleka, živinorejca, poljedelec in zelenjadar. Vsi, ki jih omenjene nacionalne poklicne kvalifikacije zanimajo, se lahko obrnejo na svetovalke za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj.

Uspešno sodelovanje med jeseniškim in ravenskim muzejem

Gornjesavski muzej Jesenice nadaljuje pestro razstavno dejavnost v Kosovi graščini na Jesenicah. V začetku novembra je na ogled postavil novo razstavo z naslovom Odbojka - ponos železarskega mesta. Tokrat ne gre za predstavitev športne panoge v domačem mestu, temveč razstava prikazuje uspešno zgodovino odbojke na Ravnah na Koroškem. Pripravili so jo v Koroškem pokrajinskem muzeju, vsebino pa je na odprtju predstavil avtor Mirko Osojnik. Gornjesavski muzej Jesenice in Koroški pokrajinski muzej že vrsto let uspešno sodelujeta pri različnih projektih in izmenjavi razstav. Kot sta na odprtju povedali direktorici **Irena Lačen Benedičič** in **Brigita Rajšter**, se to sodelovanje odraža predvsem pri skupnem negovanju kulturne tradicije železarstva. Med drugim gre za širši projekt z naslovom Slovenska pot kulture železa. Poleg tega je lani jeseniški muzej v Ravnah na Koroškem gostoval z razstavo Moč jeklenih o zgodovini najbolj popularnega športa jeseniškega športa, Ravenčani pa sedaj na Jesenicah predstavljajo svoj priljubljen in uspešen šport odbojko. V prihodnje načrtujejo več skupnega sodelovanja na področju fotografije, prav tako v povezavi z železarsko tradicijo. J. R.

Velika vloga staršev pri odvrčanju od drog

"Dobro je, da imamo starši možnost, da se takšnih predavanj lahko udeležimo. Ko slišiš za vse te primere, se kar ustrašiš in si predvsem želiš, da se tvojemu otroku to ne bi zgodilo," je dejala ena od mamic.

JANKO RABIČ

V občini Jesenice si že več let različne organizacije, društva ter šolske in druge ustanove s preventivnimi dejavnostmi prizadevajo, da predvsem mlade odvrčajo od stranpoti, ki vodijo v različne oblike zasvojenosti, predvsem drog in alkohola. Mesec november je že več kot deset let namenjen povečanim dejavnostim, ki jih vodi in usklajuje Lokalna akcijska skupina občine Jesenice.

Glavnemu cilju odvrčanja od najhujših oblik zasvojenosti z drogami je bila namenjena okrogla miza z naslovom Preprečimo zlorabo prepovedanih drog. Na Osnovni šoli Koroška Bela jo je v sredo, 18. novembra, pripravila Policijska postaja Jesenice. Nanjo so povabili starše otrok sedmih, osmih in devetih razredov. Glede udeležbe se je skorajda ponovila lani odpadla okrogla miza na Osnovni šoli Prežihovega Voranca. Takrat se je odzvala le ena mamica. Udeležba je bila tudi tokrat pod vsako kritiko, saj so bile navzoče le štiri predstavnice staršev ter nekaj učiteljic. Zares škoda, da so številni prezrli kvalitetno predstavitev kriminalističnega inšpektorja **Luke Pisovca** s Policijske uprave Kranj. Predvsem s podrobnimi opisi in zastrašujočimi posledicami najhujših drog je predstavil svet omame, v ka-

terih se znajdejo številni mladi ljudje. Navzoči so si lahko ogledali primerke pravih drog in pribor za uživanje.

Pomemben prispevek je dodalo Društvo za delo z mladimi v stiski Žarek Jesenice z izpovedjo nekdanje odvisnice, ki se ji je skozi pekel drog in omame uspelo vrniti v normalno življenje. Predsednica omenjenega društva **Ivanka Berčan** z velikimi izkušnjami ob tem poudarja, da predvsem starši lahko veliko vplivajo pri preprečevanju zlorabe drog pri otrocih. Ta dan jih je večina padla na pomembnem zrelostnem življenjskem izpitu.

Komandir Policijske postaje Jesenice **Gregor Hudrič** kljub takšnemu obisku ni izgubil volje še naprej pomagati staršem in otrokom pri premagovanju teh težav. "Mi se trudimo, da bi na preventivnih področjih veliko naredili, tudi na tako pomembnem, kot je preprečevanje zlorabe prepovedanih drog. Smo dejansko razočaranim nad obiskom, tako lani kot letos. Vztrajali bomo naprej in vendarle upamo na večji odziv staršev. V vsebino predavanja bomo skušali vnesti več konkretnih tem s terena in vsakdanjega življenja. Ob tem je treba poudariti, da tudi Jesenice niso imune na težave z odvisnostmi. Največkrat se z njimi srečujemo v prometu. Gre za alkohol in tudi prepovedane

Dvorana je na okrogli mizi skorajda samevala ...

droge, to pa je pri tem najbolj nevarno in tudi usodno," je dejal.

Ena od redkih predstavnic staršev **Irena Valjavec** z Blejske Dobre je po predavanju povedala: "Prišla sem z namenom, da spoznam, v kakšnem okolju se znajdejo otroci, ko sami stopijo iz svojega doma. V svoji mladosti se nisem srečevala z drogami. Otroka tako znaš bolj opazovati, če bi v kaj zapadel. Dobro je, da imamo starši možnost, da se takšnih predavanj lahko udeležimo. Ko slišiš za vse te primere, se kar ustrašiš in si predvsem želiš, da se tvojemu otroku to ne bi zgodilo."

Ravnateljica Osnovne šole Koroška Bela **Sanda Zupan** je o okrogli mizi dodala: "Zaradi udeležbe sem res kar pre-

cej razočarana. Tema je bila zanimiva, predavanje kvalitetno. Ni bila samo teoretična predstavitev, temveč smo lahko veliko slišali o tem, kaj je s tistimi, ki zaidejo na stranpota in jih potem rešujejo iz velikih težav. K sreči drog na naši šoli ne zaznavamo, morda tudi zato takšen odziv. Pa vendar, bojimo se, kako bo naprej, zato organiziramo takšne dejavnosti. Morda bomo v prihodnje starše skušali privabiti drugače, prav tako bomo bolj vključevali predvsem osmošolce in devetošolce."

No, k sreči so boljši obisk prirediteljev ob mesecu odvisnosti zabeležili v drugih okoljih, kjer so predvsem za mlade pripravili različne pogovore, srečanja, predavanja in gledališke predstave.

DINO
MERLIN
LIVE

VELIKA EVROPSKA TURNEJA

KLANJ
LEDENA DVORANA
ZLATO POLJE

5. DECEMBER

SOBOTA | 2009 | ob 21h

Pohitite!
Zagotovite si
svojo vstopnico!

Predprodaja vstopnic:
KLANJ: turistična agencija Kompas
Big Bang | tur. agencija Odisej
BIG BANG | PETROL servisi
KOMPAS | WWW.EVENTIM.SI
WWW.VSTOPNICE.COM

VIP VSTOPNICE (sedež v VIP loži, welcome drink)
INFO: 01 420 5000

MLADI

Nizozemska pisateljica na obisku

Osnovno šolo Koroška Bela je obiskala nizozemska pisateljica Marjolijn Hof, katere knjigi *Mama številka nič* in *Majhna možnost* prebirajo tudi belski učenci.

URŠA PETERNEL

"Vse moje knjige so o otrocih, ki jih starši porinejo v situacije, o katerih otroci sami ne morejo odločiti." Takole je svoje otroške in mladinske knjige opisala nizozemska pisateljica **Marjolijn Hof**, katere knjigi *Mama številka nič* in *Majhna možnost* sta prevedeni tudi v slovenščino. Prva govori o posvojenem dečku, druga pa o deklici, katere očka kot vojaški zdravnik dela v nevarnih vojaških misijah. Obe knjigi, ki sta izšli pri založbi Miš, sta izredno priljubljeni tudi med slovenskimi bralci, avtorica pa je prejšnji teden v okviru obiska v Sloveniji obiskala tudi Osnovno šolo Koroška Bela. Z njo je prišla tudi slovenska mladinska pisateljica **Janja Vidmar**, katere knjige so prav tako priljubljene med mladimi bralci. Marjolijn Hof je najprej predstavila Nizozemsko, nato pa spregovorila o ozadju nastanka svojih knjig. Kot je povedala, je že od nekdanj rada pisala zgodbi, a je bila vedno premalo samozavestna, da bi verjela v njihov uspeh. A zgodilo se je

Pisateljica se je učencem tudi podpisovala.

prav to, založba je bila nad zgodbami navdušena in leta 1999 je luč sveta ugledala njena prva knjiga. Do danes se je število njenih izdanih knjig močno povečalo, knjige so prevedene v mnoge tuje jezike, dve tudi v slovenščino. "Rada imam knjige, rada imam otroke. In lepo je ustvarjati in vedeti, da mladim bralcem nekaj podarim prek svojih knjig," je poveda-

la. Petošolci in šestošolci so imeli za gostjo pripravljenih vrsto zanimivih vprašanj, med drugim jih je zanimalo tudi to, ali je kdaj spoznala svojo biološko mamo. Kot junak v knjigi *Mama številka nič* je bila namreč tudi pisateljica posvojena. Povedala je, da je zgodba o tem, kako je pred nedavnim spoznala svojo pravo mamo, tako neverjetna, da ji je verjetno ne

bi hotel objaviti noben založnik ... Vse življenje sta namreč živeli v istem mestu, malodane v isti ulici, poznali sta isti krog ljudi in še več - njena prava mama je hodila k njej po knjige v knjižnico ... A do letošnjega poletja nista vedeli druga za drugo, čeprav sta se vsa leta skušali najti ... Skratka, nenavadna zgodba, kakršno lahko napiše samo življenje.

Medeni zajtrk v vrtcu

Jeseniški čebelarji so poskrbeli za zdrav in sladek zajtrk malčkov v vrtcih. Med z maslom je najmlajšim šel zelo v slast ...

URŠA PETERNEL

Prejšnji petek so v jeseniških vrtcih imeli prav poseben, res sladek zajtrk. Jeseniški čebelarji so jim namreč podarili med in tako so najmlajši zajtrkovali kruh z maslom in medom, zraven pa so jim kuharice pripravile skodelico mleka. Kot je povedala ravnateljica Vzgojno varstvene organizacije Jesenice **Zdenka Kovač**, so medeni zajtrk v sodelovanju z jeseniškimi čebelarji pripravili že tretje leto zapored. V vsako od šestih enot vrtca je v času medenega zajtrka prišel tudi eden od čebelarjev in malčkom predstavil delo čebelarjev in pomen čebel, s seboj pa so prinesli tudi nekaj najbolj zanimivih kosov čebelarjeve opreme. Predsednik Čebelarjskega društva Jesenice **Igor Arh** je povedal, da na ta način želijo promovirati domači med in obenem malčke seznaniti s pomenom in koristnostjo čebel. Med, ki

Kruh z maslom in medom ... Slastno ...

so ga podarili vrtcu, je domač, jeseniški cvetlični med. Prav cvetličnega medu pridelajo največ, medtem ko čebelarji v rovtih pridelujejo tudi smrekov oziroma hojin med. V društvu je trenutno 27 članov, od tega dvema čebelarjenje pred-

stavlja poglavitni vir zaslужka, je povedal Arh. Razveseljivo pa je, je dodal, da se v čebelarjeve vrste vključujejo tudi mlajši člani. Čebelarji so v vrte prinesli tudi različne zloženko o čebelah, čebelarjenju in medu, malčki pa so si z vzgojiteljicami

ogledali tudi film o čebelah. V enoti vrtca na Tavčarjevi 21 pa poteka celo poseben projekt na temo čebelarstva, ki ga vodi čebelar **Ciril Bertonec**. Obisku čebelarjev v vrtcih se je pridružila tudi jeseniška podžupanja **Vera Pintar**.

Lejla - mlad pevski up

Lejla Šabančević je stara štirinajst let in obiskuje deveti razred Osnovne šole Toneta Čufarja Jesenice. S solističnem petjem se ukvarja že pet let, saj si že od malih nog želi postati pevka. Kot pravi, so njene najljubše pevke Beyonce, Shakira in Christina Aguilera. "Moja najljubša skladba je pa že kar nekaj časa *Dangerously in love*, ki jo poje Beyonce. Zelo rada poslušam tudi Nušo Derenda in druge slovenske pevce in pevke," je povedala. Lejla je nastopila že na raznih prireditvah, letos pa bi se rada udeležila tudi Prvega glasa Gorenjske. J. P.

Največ mladih akrobatov doslej

V interesni dejavnosti akrobatika na Osnovni šoli Toneta Čufarja, ki jo vodi trener **Leon Mesarič**, imajo letos najštevilnejšo začetniško skupino doslej. Prijavljenih je 31 učenc in učencev. Vadijo ob torkih in četrtek po eno uro. Na vadbeni uri je prisotnih 20 do 25 otrok, saj jih nekaj obiskuje vadbo samo enkrat tedensko. Po enem mesecu vadbe je viden že lep napredek pri obvladanju osnovnih akrobatskih prvin. V skupini je nekaj nadarjenih otrok, ki bodo že prihodnje leto tekmovali na tekmah, ki jih organizira Gimnastična zveza Slovenije, je povedal trener **Leon Mesarič**. U. P.

Dan slovenskih knjižnic z Ivanom Sivcem

Dan slovenskih splošnih knjižnic 20. november so v Občinski knjižnici Jesenice zaznamovali z obiskom pisatelja Ivana Sivca. Z njim so se srečali učenci treh šestih razredov iz Osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice. Pisatelj Sivec je v prijetnem pogovoru nanizal vrsto zanimivih informacij o svojem delu in tudi utripu iz svojega bogatega življenja. J. P.

OPTIKA MESEC
OČESNA AMBULANTA
Titova 31, Jesenice,
tel.: 04/5832-663
Vida Mihelič s.p.

GG
naročnine
04/201 42 41
e-pošta: narocnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

ZANIMIVOSTI

Martinovanje v Mercatorjevem centru

Martinovanje je potekalo tudi pred jeseniškim trgovskim centrom Mercator. Dežurna ekipa pri krstu mladega vina je prišla iz moravškega konca, ansambel Prijatelji, vlogo škofa je odigral Jože, ministranta pa sta bila Matej in Anže, asistentka in hostesa pa Vlasta. V pokušino so ponujali mlado vino, mošt, grozdje in martinovo gosko. J. P.

Tretji javni nastop učencev

V dvorani Glasbene šole Jesenice so pripravili že tretji javni nastop svojih učencev. Izvedli so 22 glasbenih točk, organizator nastopa je bila Andreja Geržina. Učenci so nastopili s svojimi učitelji - Barbaro Knap, Natalijo S. Cilenšek, Karin Vrhnjak, Barbaro Sirc, Nino Prešiček in Andrejo Geržina. J. P.

Družabni večer z družino Jeraša

Na družabnem večeru pri jeseniških upokojencih so bili gostje člani družine Jeraša. Voditeljica **Albina Seršen** je izzvala **Domna, Alenko, Nežo in Vida**, da so natresli kup zanimivosti iz družinskega in družbenega življenja. Večer so popestrili z glasbenimi vložki, saj so vsi štirje izvrstni glasbeniki. Številni poslušalci so uživali na družabnem večeru, pogrešali so samo mikrofone.

Ljubljenski iščejo dom

Nov dom išče kuža Lord, mešanec med bernskim planšarjem in rotweilerjem. Lord je star 5 let, je socializiran, navajen je bivanja v pesjaku, rad se vozi z avtom. Tel.: 041/203-854, Mojca

Frizerski mojster že pol stoletja

Janez Novak s Koroške Bele je 6. decembra 1959, torej pred natanko pol stoletja, opravil mojstrski izpit. Pri 76 letih še vedno dela kot frizer, je pa tudi zadnji brivec na Jesenicah.

URŠA PETERNEL

"Z veseljem to delam, in če je treba, koga ostrizem tudi v nedeljo ...," pravi **Janez Novak**, znameniti frizerski mojster s Koroške Bele, ki bo prihodnji teden, natančneje 6. decembra, praznoval pol stoletja, odkar je pridobil naziv frizerski mojster. A frizerske škarje je vzel v roke že pred več kot šestdesetimi leti, ko ga je leta 1947 oče poslal za vajenca k tedanjemu frizerskemu mojstru Viktorju Pirmanu na Jesenice. Po dveh letih se je izučil, nato nekaj let delal pri mojstru, leta 1959 pa tudi sam opravil mojstrski izpit in pridobil naziv frizerskega mojstra. Leta 1965 je stopil na samostojno pot v hiši na Koroški Beli, kjer dela še danes. Striže samo moške, je pa tudi zadnji brivec na Jesenicah, ki še brije na klasičen, star način - z britvijo. V teh letih je, kot pravi, pridobil številne stalne stranke in nekateri k njemu zahajajo že več kot pol stoletja. "Marsikoga je še kot otroka pripeljal oče in mi naročil, kako naj ga ostrizem ... In nekateri so mi ostali zvesti tudi več kot petdeset let," pravi. V teh letih se je moška moda močno spreminjala. Od začetnih klasičnih frizur prek obdobja Beatlov, ko so frizerji zaradi mode dolgih las imeli bolj malo dela. V zadnjem obdo-

Frizerski mojster Janez Novak je še vedno vsak dan v salonu. Mnoge stranke k njemu prihajajo že več kot pol stoletja, med njimi tudi gospod Miro ...

bju pa se spet vrača klasično striženje, ki je mojstru Janezu tudi najbolj pri srcu. Pri njem so bili v uku vedno tudi vajenci, naenkrat je imel tudi po dva ali celo tri. Kako dolgo je že frizerski mojster, pa do-

kazuje tudi s podatkom, da sta se dve njegovi nekdanji vajenki že pred časom - upokojili ... Sam še vedno vsak dan dela (z izjemo frizerskega ponedeljka, ki ga spoštuje že vse od začetka) in kot pra-

vi, mu energije ne zmanjka. Najde jo tudi za petje pri kar treh pevskih zborih, za plesanje pri folklori, za hojo v hribe ... Dolga desetletja je tudi telovadil pri Partizanu. In čeprav še vedno uživa pri svojem delu, se je odločil, da se bo konec leta vendarle poslovil od frizerskega salona. A njegovo delo bo nadaljevala snaha Maja, torej bo obrt ostala v družini. Pa bi se - če bi se odločil še enkrat - spet odločil za poklic frizerja in brivca? "Zagotovo!" odgovori brez kančka dvoma.

"Frizersko delo je tako, da si ves čas v stiku s strankami, z njimi klepetas in od njih vse izveš. Tako sem vedno vedel, kaj se dogaja v železarni, čeprav nisem nikoli delal v njej ...," pravi Janez Novak.

TAPETNIŠTVO TR, D. O. O.

Ulica heroja Verdnika 22,
4270 JESENICE
Tel. št.: 04/5809 651,
fax. št.: 04/5809 655
tapetnistvo.tr@tom.si,
www.tom.si/tapetnistvoTR

- Preoblačenje stolov, klopi
 - Izdelava blazin
- Izdelava ter obnova telovadnih artiklov
- Enostransko oz. dvostransko tapiciranje vrat
- Izdelava ter montaža zaves s karnisnimi vodili
 - Šivanje posteljnine, prtov
 - Izdelava vzmetnic, postelj (po meri)
 - Izdelava ter preoblačenje foteljev, separejev, dvosedov
- Izdelava ter obnova oblazinjenih delov za vse tipe plovil

Tekmovanje Sevdalin 2009

V Kulturnem domu na Slovenskem Javorniku je potekalo tekmovanje za najboljšega izvajalca pesmi sevdalin v Sloveniji. To je bilo že tretje tekmovanje po vrsti, vsa pa so bila organizirana na Jesenicah v okviru Kulturnega športnega društva Bošnjakov Biser Jesenice. V prijetnem vzdušju kulturnega dogajanja sta najprej nastopili folklorni skupini tega društva, nato pa tekmovalci Maša Perenda iz Ljubljane, Lejla Rakovič z Jesenic, Šefik Pašalič iz Kopra, Rusnir Redžič iz Ljubljane, Sandra Ponjevič iz Kranja, Hašim Dedič z Jesenic in Redžo Bečkanovič iz Trziča. V nadaljevanju programa pa so nastopili še zmagovalci 2009 Hakija Muminovič z Jesenic in Izet Cerič iz Kopra, ki je zmagal pred dvema letoma. Zvezda večera pa je bil nastop princa bosanskega sevdaha, pevca Nedžada Šalkoviča. Zmagovalka prireditve je na koncu postala Sandra Ponjevič iz Kranja. J. P.

ZANIMIVOSTI

Rožletov skok "čez mejo"

Mladi fotograf Rožle Bregar v Mladinskem centru Jesenice razstavlja unikatne športne fotografije.

URŠA PETERNEL

Fotograf, popotnik, ljubitelj gora, žongler, absolvent multimedije ter fant z mnogimi talenti. Vse to je **Rožle Bregar**, za prijatelje Kloc, Radovljčan, ki svoje fotografije v teh dneh razstavlja v prostorih Mladinskega centra Jesenice. Razstava z naslovom Čez mejo prinaša drugačne športne fotografije. "Fotografije so unikatne s prvinskimi idejami in v večini še niso bile predstavljene javnosti, kar bo presečenje za tiste, ki me malo bolj spremljajo, bodo pa taki veliki formati sedemdesetkrat sto centimetrov ter unikatni art okvirji," je povedal Rožle, ki se je v preteklosti ukvarjal s športnim plezanjem in agresivnim rolanjem, doživetja pa beležil tudi s fotoaparatom. Dogajanje na ulici in v naravi torej tako pozna z obeh strani objektiv, zato so njegove fotografije pristne, polne energije in napetih trenutkov. Tudi odprtje razstave - ta bo v Mladinskem centru Jese-

Rožle pred eno od svojih fotografij | FOTO: OTO ŽAN

nice na ogled do novega leta - je bilo nekaj posebnega. Rožle s prijatelji se je podal "čez mejo", saj so na dvorišču mladinskega centra postavili skakalnico za kolesarja, ki je med drugim skočil čez avto, nastopila pa je tudi žonglerska skupina Čupakabra z ognjem.

Utrinek z adrenalinskega odprtja razstave | FOTO: OTO ŽAN

Rožle izzive fotografiranja išče predvsem v ekstremnih športih, kot so plezanje, alpinizem, smučanje, deskanje, kolesarjenje ...

Kuharica iz JLA

Obstaja kuharska knjiga, po kateri so kuhali izključno moški - za moške ... Sliši se neverjetno, a je resnično - gre za kuharsko knjigo z naslovom **Recepti za pripravo jedi v JLA**.

URŠA PETERNEL

V poplavi najrazličnejših kuharskih knjig, ki jih ima na kuhinjski polici vsaka prava kuharica, pa obstaja ena knjiga, po kateri so kuhali izključno moški - za moške ... Sliši se neverjetno, a je resnično - gre za kuharsko knjigo z naslovom **Recepti za pripravo jedi v JLA** (v originalu *Recepture za pripravo jedi u JNA*). Zanimivo kuharsko knjigo, ki je izšla leta 1983 v Beogradu pri Vojnoizdavačkem zavodu, smo dobili pri poveljniku štaba jeseniške civilne zaščite **Banetu Petroviču**, ki nam jo je prijazno posodil. Kateri moški se ne spomni svojega leta (ali morda celo dveh), ki ga je preživel pri vojaki? Kdo se ne spomni *vojniškega pasulja* (vojaškega pasulja), *kupusa* (zelja), *boranije*

(stročjega fižola), čajnih kolutičev (čajnih obročkov) ...?

Kot je dejal Bane Petrovič, je ena največjih zanimivosti knjige ta, da vsak recept poleg natančno navedenih sestavin vsebuje tudi podatke o energetski vrednosti vsakega obroka in o hranljivih sestavinah, ki jih vsebuje, od kalorij, maščob, ogljikovih hidratov, mineralov, vitaminov ... Tako so v vojski poskrbeli za to, kot piše v knjigi, da so pripadniki JLA lahko prenašali psihične in fizične napore v vojski. A obnem so recepti primerni tudi za družinsko uporabo, poudarjajo. Zato - za malo nostalgije ali morda celo pripravo na kakšnem pikniku - povzemamo recept za pripravo pravega vojaškega pasulja. Zanj potrebujemo: 120 g fižola, 8 g moke, 20 g čebule, 1 g česna, 10 g kore-

FOTO: TINA DOKL

nja, 3 g koncentriranega paradiznikovega soka, 100 g surovega govejega mesa, 20 g masti ali olja, 0,3 g paprike v prahu, 0,1 g črnega popra, malo peteršilja, lovorov list, sol po okusu, dodatek k jedem. Pasulj pripravimo tako, da prebran fižol damo v hladno vodo in pustimo eno do tri ure, da se fižol napne. Potem vodo odlijemo, fižol damo v posodo, nalijemo hladno vodo in kuhamo deset do petnajst minut. Medtem na vroči maščobi pripravimo polovico drobno nasekljane čebule in korenje, zrezano na kockice, popražimo in dodamo meso, ki naj bo prav tako narezano na kocke. Vse skupaj še nekaj časa pražimo, nato pa odstavimo s štedilnika. Od

skuhanega fižola odlijemo vodo, dodamo polovico drobno narezane čebule in zmešamo z mesom. Po potrebi dolijemo toplo vodo in kuhamo, dokler se vse sestavine ne zmečajo. Nato preostalo maščobo pogrejemo, dodamo moko in počasi pražimo, dokler ne porumeni. Dodamo papriko v prahu in zdrobljen česen in vse dobro premešamo in vlijemo k pasulju. Ko se fižol zmečča, dodamo še lovor, dodatek k jedem, paradiznikov koncentrat, ki smo ga predhodno razredčili v topli vodi, posolimo in kuhamo. Zatem pasulj kuhamo še dvajset do trideset minut, ugasnemo štedilnik, dodamo zmleti poper, drobno narezan peteršilj in po potrebi sol. Pa **prijatno!** (Dober tek!)

Sum zastrupitve konj na Koroški Beli

Poginilo je pet od sedmih obolelih konj. Primer preiskuje tudi policija.

MONIKA SUŠANJ

V začetku prejšnjega tedna je na Koroški Beli oziroma na pašniku v Javorniškem Rovtu nenadoma zbolelo sedem konj, pet pa jih je tudi že poginilo. Zadevo preiskujejo policisti, veterinarji pa so potrdili sum zastrupitve. Večina lastnikov svoje konje poleti pelje na višje planinske pašnike, jeseni pa se zopet vrnejo v domači hlev. Ker pa letos novembrski mraz precej zamuja, se tudi konji še niso vrnili, tik pred odhodom domov se je več konj paslo tudi na pašniku Preska v Javorniškem Rovtu. Lastniki naj bi konje domov odpeljali v torek, obiskali pa so jih že dan prej, v ponedeljek. S konji takrat ni

bilo nič narobe, naslednji dan dopoldne pa so nenadoma zboleli. Vseh sedem konj so takoj pripeljali domov in poklicali veterinarja. Isti večer sta poginila dva konja, v četrtek ravno tako dva, v petek pa še eden.

Konec tedna so se šokirani lastniki konj obrnili na Policijsko postajo Jesenice, ki že intenzivno preiskuje primer. Kot je zatrdil komandir PP Jesenice **Gregor Hudrič**, so na strokovne inštitucije že poslali uradna zaprosila o analizah, kar bo vplivalo na nadaljnje preiskave.

Sum zastrupitve so sicer potrdili tudi na veterinarski upravi, po besedah tiskovnega predstavnika **Matjaža Emeršiča** pa več za zdaj še ni znanega.

Ocvirki in pohvale

Neki šaljivec je opozorilo na nevarnost pri prečkanju nezavarovanega železniškega prehoda spremenil v dovoljenje, žal pa taka šala niti najmanj ni primerna.

Tokratno pohvalo za notranjo urejenost prostora namenjamo gostinskemu lokalu **Domina**. Jesenski plodovi tvorijo dovršeno kompozicijo tihožitja.

Specialni kontejner oziroma posoda za steklo na Titovi v bližini lokala **Domina** po izjavi sosedov že kar dolgo časa čaka na odvoz oziroma izpraznitev.

I BESEDILO IN FOTOGRAFIJE: JANEZ PIPAN

ZANIMIVOSTI

Prikupni psiček Limbo

Na sprehodu po mestu vedno srečaš kaj zanimivega, tokrat pa je oko fotoaparata zabeležilo prikupnega pasjega mladička angleške pasme. Igriva kepica po imenu Limbo je stara dobre tri mesece, a je že strenirana in rada pozira. J. P.

Nagrajenci križanke iz prejšnje številke

Pravilno geslo križanke iz prejšnje številke se glasi **POSTREŽEMO NA OGREVANI TERASI**. Sponzor križanke Slaščičarna in Kavarna Grmada, Cesta Toneta Tomšiča 2, poleg Čufarjevega trga, GSM 041/392 190, podarja tri nagrade: 1. nagrada: torta 18 kosov (29 €): Anže Mlakar, Jesenice; 2. nagrada: dve grmadi: Urška Štefe, Kranj; 3. nagrada: grmada: Bernarda Zupan, Breg pri Žirovnici. Čestitamo! Za nagrade se oglasite v slaščičarni Grmada na Jesenicah!

Kivijeve dobrote

Bralka Jelka Koselj iz Vrbe nas je tokrat razveselila z recepti za zlato kivijevo marmelado in druge dobrote iz kivijev. Za marmelado je na ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij prejela že dve zlati in eno srebrno priznanje.

URŠA PETERNEL

Zlata kivijeva marmelada

Marmelado skuhamo iz tridih kivijev, ker se lažje lupijo. Jemo jo na kruhu in z njo pripravljamo sladice. V lepem kozarcu in dekorativno zavita je primerno darilo. Potrebujemo: 2 kg trdih kivijev, 40 dag rjavega trsnega sladkorja. Iz sestavin dobimo dva kozarca marmelade oziroma štiri manjše.

Priprava: kivije operemo, olupimo, izrežemo pol centimetra globoko stržen na vrhu sadeža in narežemo na koščke. Kivije s sladkorjem vred damo kuhat v dobro položeno posodo in pokrijemo s pokrovko. Vre naj zmerno približno pol ure, vmes kdaj premešamo. Nato posodo odstavimo s štedilnika in z lesenim tolkačem ter električnim paličnim mešalcem stolčemo, da ni več trdih koščkov. Potem spet kuhamo ob stalnem mešanju na zmernem ognju še četrte ure. Kuhano

marmelado damo takoj v vroče kozarce in zapremo s kovinskimi pokrovčki. Kozarce prej segrejemo v pečici na 100 stopinj Celzija. Čez kozarce pogrnemo odejo, da se počasi ohlajajo kakšen dan.

Kivijev liker

Potrebujemo: 1 kg kivija, 1 liter domačega žganja, pol litra vode, pol kg sladkorja. Priprava: sladkor in vodo prevremo in ohladimo. Kivije olupimo, narežemo na

kose in zmeljemo v multi-praktiku. Dobljeno mezgo nato prepasiramo skozi cedilo s pomočjo tolkača. S tem odstranimo kivijeve stržene, koščice pa ostanejo v mezgi. Mezgo zmešamo s sladkorno raztopino in žganjem.

Kivijeva sadna solata

Potrebujemo: 4 kivije, pol kg modrega grozdja, 4 hruške, 8 žlic medu, limono, nekaj listov mete.

Priprava: kivije olupimo in narežemo na polkroge. Grozdje operemo in potrgamo jagode. Hruške narežemo na tanke krljce. Sadje narahlo zmešamo. Med in sok limone zmešamo in vlijemo na sadje. Po vrhu posujemo liste mete. Solato lahko pripravimo tudi brez medu in z drugačnim sadjem, kot denimo bananami, češnjami, mandarinami, kosmuljami in kozarcem belega vina. Dober tek!

Sponzor križanke je **Pihalni orkester Jesenice-Kranjska Gora**. Za pravilno rešene križanke prispeva naslednje nagrade: 1. dve vstopnici za novoletni koncert v nedeljo, 27. decembra; 2. dve vstopnici za novoletni koncert v nedeljo, 27. decembra; 3. CD Pihalnega orkestra; 4. CD Pihalnega orkestra; 5. CD Pihalnega orkestra. Nagrade dvignete v blagajni Gledališča T. Čufarja, tel. 04/5833 100.

Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do petka, 4. decembra 2009, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124 ali vržite v naš poštni nabiralnik.

 <p><i>"Glasba je višje razodetje kot vsa modrost in filozofija."</i></p> <p><i>zato vas vabimo na letošnje novoletne koncerte z gosti APZ Kranj in Vox Carniollus, na katerih vam bomo podarili ta žar glasbe in vam z nje vaštili veselo in srečo polno Novo leto 2010.</i></p> <p>Novoletni koncerti! 27.12.2009 ob 19.30 6TČ Jesenice 28.12.2009 ob 19.30 6TČ Jesenice</p>										SPONZOR DANAŠNJE KRIŽANKE JE PIHALNI ORKESTER JESENICE - KRANJSKA GORA	NEPISMEN ČLOVEK, KDOR NE ZNA PISATI IN BRATI	BRUSNI KAMEN ZA KOSO	LEV TOLSTOJ	GOROVJE V MJANMARU	GORA, KI STRLI IZ LEDU NA GREN-LANDJI	S PIHALNIM ORKESTROM STOPITE V LETO 2010	SMUČARSKA DOMA IZ BLEJSKE DOBRAVE (MARUŠA)	VELIKO FINSKO JEZERO	VNOS DODATNE NITI V TKANINO	ŠPORTNIK NA JADRALNI DESKI	1	14
	PRIMORSKI KMET, KI PREBIVA V MESTU (NAREČNO) GLASBENIKI ZA IGRANJE UPOORABLJAJO ??????			11			ZEMLJIŠKA POSEST VAZALOV V FEVDALIZMU MIRKO TOS 5			7		2	1									
	AMERIŠKI FILMSKI REŽISER (ASHBY)				VRANIČNI PRISAD ANGLEŠKA IGRALKA (KOO)							4	11									
	AMERIŠKA ZVEZNA DRŽAVA, ALJASKA		4				ZABJA NOGA					5	9									
	LENČA FERENČAKI				RISBA NA KOŽI TETOVAŽA DROG V KOZOLCU			GLŠTEVNIK BIVSI HRVAŠ. NOGOMETAS (GORAN)				6	10									
	IZRAZ AFRIŠKIH DOMAČINOV ZA SPALNO BOLEZEN SRBSKA REKA TRAK BELO-KRANJSKE NOSE					12				9		7	12									
							KRAJ PRI LOGATCU POKRAJINA V SAUDIJSKI ARABJI					4	9									
PRAZNOVALI SMO 135-LET JESENŠKIH GODB	MORSKE RIBE BREZ LUSK IN BELIM MESOM	PODLOŽ-NIŠKA DENARNA DAJATEV V FEVDALIZMU	LOJZE ROZMAN	HALOGENI KEMIJSKI ELEMENT (J)	ARHEO-LOŠKO NAJDIŠČE NAD ŽIROVNICO	KIM NOVAK	GODBENIKI VAS VABLJO NA NOVOLETNI KONCERT SPARTA	ZDRAVI-LIŠČE V BELGLI	PESNICA KDOR PASE ŽIVINO	13		5	10									
	OSAT. BODLJKA (NAREČNO)						ANTIČNO MESTO V MALI AZIJI					8	11									
VSI DELOVNI STROJI GRAD-BENEGA PODJETJA												4	10									
KEMIJSKI ZNAK ZA LITIJ				FNAKLČRKL ESTONSKI ESTRADNI PEVEC (GEORGIJ)	8	ODKRIL CE-PIVO PROTI STEKLINI (LOUIS) OS. ZAIMEK						9	13									
ETNIČNA SKUPINA V NIGERIJ				VOHALNI ORGAN SREDINA KOKILE								10	6									
NEKDANJI RADJSKI TEVE NOVINAR IN UREDNIK																						
SREDIŠČE MOLDAVIJE V ROMUNIJ					VELIKA PTICA UJEDA, KI SE HRANI Z OSAMI								14									
<p style="text-align: center;">GORENJSKI GLAS KRIŽANKA - JON 22 / 2009 P.P. 124, 4001 KRANJ</p>																						
<p>SLOVARČEK: HAL: ameriški filmski režiser (Ashby) IASI: središče Moldavije v Romuniji ARAKAN: gorovje v Mjanmaru IPSOS: antično mesto v Mali Aziji IBO: etnična skupina v v Nigeriji NALANANA: spalna bolezen</p>																						

Kubanske ulice

Vinko Lavtižar, jeseniški amaterski fotograf, se je z nahrbtnikom na rami in s fotoaparatom v roki ter v odlični družbi treh deklet potepal po Kubi.

URŠA PETERNEL

Kolonialna arhitektura, ameriške cestne križarke iz petdesetih let, čakajoče lepote, zgubani rjavi obrazi s cigarami v kotu ust, ritem glasbe, improvizacija vsepovsod ... To je Kuba, dežela, za katero se zdi, da je običajala v času ... Tudi zato - dokler še kljubuje nezadržnemu prodoru kapitala - je tako privlačna za turiste, četrto obisk v lastni režiji, brez okrilja turistične agencije, zahteva kar nekaj iznajdljivosti in premagovanja birokratskih ovir. To potrjuje tudi Jeseničan **Vinko Lavtižar**, ki se je lani maja tri tedne potepal po Kubi z nahrbtnikom na rami in fotografskim aparatom v roki - ter v

Vinko je član Foto kluba Jesenice, ima naziv EFIAP - odličnik Mednarodne fotografske zveze in naziv PPSA ameriške fotografske zveze. Njegov najljubši fotografski motiv so otroci, a kot pravi, se tudi drugim tematikam ne odreče.

odlični družbi treh sopotnic. "V preteklosti sem običajno potoval z agencijami. V zadnjem času pa najraje kar v lastni režiji, saj je takšno potovanje veliko bolj sproščeno, sam si izbiraš, kaj si boš ogledal, kam boš šel ... Res je ta varianta bolj naporna, a hkrati tudi veliko boljše!" pravi Vinko, ki ima za seboj že številna potovanja po oddaljenih deželah. Tako je bil že v Indoneziji, na Baliu, v Singapurju, na Tajskem,

Mauriciusu, v Tuniziji, Egiptu, Jordaniji ... Vinko, ki je zadnjih petnajst let dejaven ljubiteljski fotograf, na vsa potovanja s seboj vzame fotoaparatom ("Raje dva kot samo enega!" pravi) in z navdušenjem beleži popotne vtise. "Fotografiram utrip dežele, življenje, ljudi ... Na fotografiji mora biti gibanje, dinamika, sicer je slika zame mrtva," pravi o izboru motivov. Na tritedenskem potovanju po Kubi je

tako napravil skoraj štiri tisoč posnetkov, s katerimi je skušal ujeti utrip te zanimive dežele, ki ga je povsem očarala. Po njegovem je to ena najbolj prijaznih držav na svetu, domačini so neizmerno gostoljubni in prijazni, skratka enkratni ... Vinko običajno napravi izbor najboljših fotografij in jih razstavi; s fotografijami kubanskih ulic se je tako minuli mesec predstavljala na Koroški Beli. To je bila že njegova dvajseta samostojna fotografska razstava. Nikakor pa ne zadnja, saj ima Vinko še veliko načrtov. Vleče ga v Afriko, zlasti v Maroko, pa v Skandinavijo, očarale so ga daljne vzhodne azijske dežele ... Skratka, svet je velik in vabljiv ...

Domač izum iznajdljivih Kubancev

Kubanec

Ulica v Trinidadu

Nekoč mogočna stavba

Kubanka

Ocvirki

Pred zbirališčem odpadnih snovi Dinos se večkrat pojavijo "nezaželene" pošiljke materialov, ki bolj spadajo v zbirni center. Na sliki je delo neznanega nočnega zbiralca ali pospravljalca domače kleti, ki je v poznih urah očitno želel počistiti vrsto odpadnega materiala, ga lepo zložil v kartonsko škatlo in zadevo enostavno pustil na pločniku pred Dinosom ... J. P.

Videz središča mesta pa zelo kazijo tudi odpadki iz bližnjega gostinskega lokala. Žalostno je, da obiskovalci Jesenic, ki se pripeljejo z vlakom, pred železniško postajo najprej trčijo ob kup smeti.

Veseli december
v Kranju 2009

23. december
PERPETUM JAZZILE & NUŠA DERENDA

26. in 27. december
ŽIVE JASLICE V ROVIH POD STARIM KRANJEM

5. decembra ob 17. uri
SPREVED SV. MIKLAJŽA S SPREMSTVOM
Prižig luči in blagoslov božičnega drevesa

11. decembra ob 16.30
BAZAR KRANJSKIH MALČKOV

14. - 30. decembra
PRAVLIČNA DEŽELA
(Ure pravljic v Kranjski hiši, obisk dedka Mraza, glasbeno animacijski program)

21. in 22. decembra, 28. in 29. decembra
DEŽELA ŠKRATA KRANČKA V ROVIH POD STARIM KRANJEM

31. decembra
SILVESTROVANJE
Vili Resnik s skupino & Veseli Svatje

KRANJ Gorenjski Glas OBIAK KSI 2S
domplan BELVI KLIPING PAPA

www.tourism.kranjski.si